

ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՔԱՐՏԵՂ ԵՎ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ՝

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ

ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՏՈՄԱՅԻՆ ԷՆԵՐԳԻԱՅԻ ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒ ԴՐԱՆՑ ԱՆԴԱՄ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻՋԵՎ ԿՆՔՎԱԾ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ

ԵՎ ԸՆԴՀԱՅՆՎԱԾ ԳՈՐԾԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

N	Կապը համաձայնագրի հետ	Նախատեսվող միջոցառումները՝ հղում անելով համապատասխան Հրահանգին	Կատարման ժամկետ	Համաձայնագրով նախատեսված ժամկետ	Համակարգող մարմին/պատասխանատու մարմիններ	ԵՄ աջակցության անհրաժեշտությունը և, անհրաժեշտության դեպքում՝ ձևաչափը	Ակնկալվող արդյունքը
ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ							
1.	Հոդված 5 Արտաքին և անվտանգության քաղաքականությունը	Համագործակցություն կիրառանվտանգության ոլորտում	Շարունակական	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԱԱԾ ՀՀ ԲՏԱՆ ՀՀ ԱԳՆ	Փորձի փոխանակում	ՀՀ կարողությունների զարգացում ազգային ՏՏ համակարգերի և ցանցերի անվտանգություն ոլորտում
2.	Հոդված 7 Հակամարտության կանխարգելումը և ճգնաժամի կառավարումը	Հակամարտության կանխարգելման և ճգնաժամի կառավարման ոլորտում գործնական համագործակցություն՝ մասնավորապես հաշվի առնելով Հայաստանի	Շարունակական	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ՊՆ, ՀՀ ԱԳՆ ՀՀ ԱԱԾ	Հայ փորձագետներ ի/ անձնակազմի մասնակցություն Արևելյան գործընկերության	Հայաստանի ներդրումը ԵՄ-ի և ՄԱԿ-ի մանդատի ներքո իրականացվող ճգնաժամերի կառավարման միջազգային այլ առաքելություններում և գործողություններում

		Հանրապետության հնարավոր մասնակցությունը ԵՄ Ընդհանուր անվտանգության և պաշտպանության քաղաքականության առաքելություններին, գործողություններին և համապատասխան վերապատրաստման դասընթացներին: Դիտարկել ՀՀ և ԵՄ միջև համաձայնագրերի կնքումը և պայմանավորվածությունների ձեռքբերումը՝ հնարավոր մասնակցության իրավական հիմքը երախշավորելու նպատակով:			ՀՀ ԱԻՆ ՀՀ ԲՏԱՆ ՀՀ ոստիկանություն	անվտանգության, Ընդհանուր անվտանգության և պաշտպանության քաղաքականության և քաղաքացիական պաշտպանության հարցերով աշխատաժողովի շրջանակներում և Անվտանգության ու պաշտպանության եվրոպական քոլեջի կողմից իրականացվող վերապատրաստման ծրագրերին և դասընթացներին:	
3.	Հոդված 11 Ահաբեկչության դեմ պայքարը	Հետամուտ լինել ՀՀ գերատեսչությունների միջև, ինչպես նաև այլ երկրների իրավապահ մարմինների և շահագրգիռ միջազգային կազմակերպությունների միջև համագործակցության ընդլայնման և տեղեկատվության	Շարունակական	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԱԱԾ, ՀՀ ԱԳՆ, ՀՀ ՊՆ Այլ իրավապահ մարմիններ ՀՀ ԿԲ	ՀՀ և ԵՄ իրավասու մարմինների միջև տեղեկատվության փոխանակում	Ահաբեկչության և միջազգային իրավունքով արգելված այլ գործողությունների հակազդմանն ուղղված աշխատանքների արդյունավետության բարձրացում

		արդյունավետ փոխանակման հարցում՝ ՀՀ բնակչության, կառույցների և հույժ կարևորության ենթակառուցվածքների, ինչպես նաև Հայաստանում հավատարմագրված միջազգային կազմակերպությունների և դիվանագիտական առաքելությունների անձնակազմի նկատմամբ միջազգային ահաբեկչական կազմակերպությունների հնարավոր գործողությունները կանխելու նպատակով:					
4.	Հոդված 11 Ահաբեկչության դեմ պայքարը	Արմատականության, բռնի ծայրահեղականության, ահաբեկչական սպառնալիքների, քարոզչության, հավաքագրման, ֆինանսավորման, ինչպես նաև բռնության ուղերձների, հավաքագրման, վերապատրաստման և ահաբեկչության ֆինանսավորման նպատակով համացանցի և սոցիալական մեդիայի չարաշահումը հասցեագրելու նպատակով միջազգային լավագույն փորձի	2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԱԱԾ, Այլ իրավապահ մարմիններ ՀՀ ԱԳՆ ՀՀ ԿԲ	ԵՄ համապատասխան կառույցների և ԵՄ անդամ պետություններ ի փորձագիտական խմբերի հետ համագործակցություն	Ահաբեկչական սպառնալիքների, քարոզչության, ֆինանսավորման և հավաքագրման դեմ պայքարի ուղենիշների սահմանում

		ուսումնասիրություն և վերլուծություն, ազգային ուղենիշների սահմանում:					
5.	Հողված 13 Անձնական տվյալների պաշտպանությունը	Անձնական տվյալների պաշտպանությանն ուղղված օրենսդրական դաշտի մոտարկում և օրենսդրական փոփոխությունների իրականացում	2021թ.-ի 3-րդ եռամսյակ	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն	«TAIEX» «Twinning» «Աջակցություն Հայաստանում հանրային կառավարման բարեփոխումներին. ծառայությունների մատուցման բարելավում՝ ավելի արդյունավետ և պատասխանատու հանրային կառավարման միջոցով» ԵՄ բյուջետային աջակցության ծրագիր	Անձնական տվյալների պաշտպանության ոլորտը կարգավորող օրենսդրության կիրարկման կատարելագործում և անձնական տվյալների պաշտպանության վերաբերյալ օրենսդրական դաշտի միասնականացում
6.		Անձնական տվյալների պաշտպանության ոլորտում պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների աշխատակիցների կարողությունների զարգացում և հանրային իրազեկմանն ուղղված միջոցառումների կազմակերպում քաղաքացիների համար	Շարունակական	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն	«TAIEX» «Twinning» Տեխնիկական աջակցություն, ֆինանսավորում	Անձնական տվյալների պաշտպանության գործակալության կողմից պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների աշխատակիցների համար անձնական տվյալների պաշտպանության վերաբերյալ վերապատրաստումների անցկացում և քաղաքացիների իրազեկվածության բարձրացմանն ուղղված միջոցառումների անցկացում
ՄԻԳՐԱՑԻԱՅԻ, ԱՊԱՍՏԱՆԻ ՏՐԱՄԱԴԻՄԱՆ ԵՎ ՍԱՀՄԱՆՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՀԱՐՑԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԱՆՁԱՆՑ ՏԵՂԱՇԱՐԺԸ ԵՎ ՀԵՏԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ							

7.	Հոդված 14, Կետ «b» Միջազգային պաշտպանությանը վերաբերող ազգային օրենսդրության և փորձի զարգացում և իրականացում	Օտարերկրացիներին և ՀՀ քաղաքացիություն չունեցող անձանց ապաստանի գործընթացի և ապաստանի կարգավիճակի հասանելիության ապահովման համակարգի բարելավում:	2021-2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Միգրացիոն ծառայություն	ԵՄ համապատասխան կառույցների, այդ թվում ՄԱԿ-ի փախստականների հարցերով գերագույն հանձնակատարի հայաստանյան գրասենյակի աջակցությամբ	«Փախստականների և ապաստանի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը մշակված է և ընդունված: Արդյունքում ներդրված է ապաստանի համակարգ, որը հասանելի կդարձնի միջազգային պաշտպանությունը՝ միջազգային պարտավորություններին համապատասխան
8.	Հոդված 14, Կետ «b» Միջազգային պաշտպանությանը վերաբերող ազգային օրենսդրության և փորձի զարգացում և իրականացում	Ապաստան հայցողների ընդունման և ժամանակավոր կացության տրամադրման համար նոր կենտրոնի կառուցում	2021-2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Միգրացիոն ծառայություն	ԵՄ անդամ պետություններ աջակցությամբ	Կառուցված է և կահավորված նոր կենտրոն՝ ապաստան հայցողներին ընդունելու և ժամանակավոր կացարան տրամադրելու համար
9.	Հոդված 14, Կետ «c» Հետընդունված և օրինական բնակվող՝ քաղաքացի չհանդիսացող անձանց իրավունքների պաշտպանության, արդարացի վերաբերմունքի և նրանց ինտեգրմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում:	ՀՀ-ում ապաստան ստացած և փախստական ճանաչված, ինչպես նաև երկարաժամկետ իմիգրանտների ինտեգրմանն ուղղված ծրագրերի իրականացման շարունակականության ապահովում	2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Միգրացիոն ծառայություն ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ կրթության, գիտության մշակույթի և սպորտի նախարարություն	ՄԱԿ-ի փախստականների հարցերով գերագույն հանձնակատարի հայաստանյան գրասենյակի աջակցությամբ Այլ շահագրգիռ միջազգային կազմակերպություններ և կառույցներ	ՀՀ-ում ապաստան ստացած և փախստական ճանաչված անձանց լեզվի, քաղաքացիական կողմնորոշման դասընթացներից և սուբսիդիայից բացի տրամադրվում է աջակցություն տնտեսական և սոցիալական ինտեգրման հարցերում

					ՀՀ առողջապահության նախարարություն		
10.	Հոդված 14, Կետ «Կ» Հետընդունված և օրինական բնակվող՝ քաղաքացի չհանդիսացող անձանց իրավունքների պաշտպանության, արդարացի վերաբերմունքի և նրանց ինտեգրմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում:	Ինտեգրման և վերաինտեգրման խնդիրների կարգավորման միասնական ծրագրի և դրա կիրարկումն ապահովող միջոցառումների մշակում և ընդունում	2021	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Միգրացիոն ծառայություն	Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության, ՄԱԿ-ի փախստականների հարցերով գերագույն հանձնակատարի հայաստանյան գրասենյակի, ԵԱՀԿ/ԺՀՄԻԳ-ի աջակցությամբ Այլ շահագրգիռ միջազգային կազմակերպություններ և կառույցներ	«Միգրացիոն քաղաքականության» ինտեգրման և վերաինտեգրման խնդիրների կարգավորման 2021-2031 թվականների ծրագիրը և դրանից բխող միջոցառումները հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը ընդունված է և գործում է՝ ամբողջացնելով օտարերկրյա քաղաքացիների, Հայաստանի Հանրապետություն վերադարձող քաղաքացիների, ներքին տեղահանված անձանց, ապաստան հայցողների, փախստականների և փախստականների իրավիճակում գտնվող անձանց ինտեգրման և վերաինտեգրման ուղղությամբ պետության կողմից վարվող քաղաքականությունը Համակարգող և պատասխանատու մարմինների կարողությունները հզորացված են
11.	Հոդված 14, Կետ «Կ» Հետընդունված անձանց իրավունքների պաշտպանության, օրինական բնակվող՝ քաղաքացի չհանդիսացող անձանց նկատմամբ	1) Բանակցությունների վարում ԵՄ անդամ երկրների հետ «ՀՀ-ԵՄ ռեադմիսիայի մասին» համաձայնագրի կիրարկմանն ուղղված արձանագրությունների ստորագրման, այդ երկրներից վերադարձող անձանց	2021-2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Միգրացիոն ծառայություն ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն ՀՀ ԱԳՆ	«ERRIN (ICMPD)» ԵՄ համապատասխան կառույցներ, ինչպիսին է «FRONTEX»-ը Armenia–EU Mobility	Կիրարկող արձանագրությունները ստորագրված և ուժի մեջ են Համակարգող և պատասխանատու մարմինների կարողությունները հզորացված են «Հայաստանի Հանրապետություն հարկադիր վերադարձող քաղաքացիների վերաինտեգրմանն ուղղված առաջնային աջակցության պետական ծրագիրը» իրականացվում է, որի արդյունքում

	արդարացի վերաբերմունքի և նրանց ինտեգրմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում	վերաինտեգրմանն ուղղված օժանդակության տրամադրման և հետընդունված անձանց հետ աշխատելու՝ Միգրացիոն ծառայության կարողությունները զարգացնելու հարցի շուրջ, 2) «Հայաստանի Հանրապետություն հարկադիր վերադարձող քաղաքացիների վերաինտեգրմանն ուղղված առաջնային աջակցության պետական ծրագրի» շարունակական ապահովում Օտարերկրյա պետություններից ՀՀ վերադարձի մտադրություն ունեցող քաղաքացիներին աջակցություն տրամադրելու նպատակով "Տունդարձ" տեղեկատվական համակարգի շահագործում			ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	Partnership Framework	ՀՀ վերադարձող անձանց տրամադրվում է վերաինտեգրմանն ուղղված խորհրդատվություն, ուղղորդում և աջակցություն «Տունդարձ» տեղեկատվական համակարգը շահագործվում է
12.	Հոդված 14, Կետ «ե» Միգրացիայի կառավարման, փաստաթղթերի անվտանգության, միգրացիայի	Միգրացիայի կառավարման (ներառյալ ապաստանը և պաշտպանությունը), փաստաթղթերի անվտանգության, միգրացիայի տեղեկատվական	2021-2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Միգրացիոն ծառայություն ՀՀ ոստիկանություն ՀՀ ԱԱԾ ՀՀ ԱԳՆ	«TAIEX» աջակցության առաքելություն ԵՄ համապատասխան	Միգրացիայի կառավարման, փաստաթղթերի անվտանգության, միգրացիայի տեղեկատվական համակարգերի ոլորտներում գործառույթներ ունեցող ՀՀ պետական մարմինների համապատասխան աշխատակիցների որակավորման մակարդակի բարձրացում

	տեղեկատվական համակարգերի ոլորտներում վերապատրաստումների իրականացում, լավագույն փորձի և մյուս գործառնական միջոցների փոխանակում	համակարգերի վերաբերյալ վերապատրաստումների կազմակերպում ոլորտում գործող ՀՀ պետական մարմինների համապատասխան աշխատակիցների համար,ինչպես նաև նրանց կողմից ԵՄ անդամ երկրների լավագույն փորձի ուսումնասիրում				կառույցներ, ինչպիսին է «FRONTEX»-ը	
13.	Հոդված 14 , Կետ 3 Զարգացման նպատակով շրջանառու միգրացիայի ոլորտում	Միգրանտների տնտեսական և մարդկային ներուժի ուղղորդում դեպի Հայաստանի տնտեսական զարգացում, միջազգային կազմակերպությունների հետ համատեղ թիրախային ծրագրերի իրականացում՝ ուղղված արտերկրում բնակվող ՀՀ քաղաքացիների մտավոր ներուժի, ֆինանսական ռեսուրսների, հմտությունների և փորձի օգտագործմանը Մասնավորապես՝ «Դերակատարների տեղական մակարդակով հզորացում զարգացման համար» ծրագրի շրջանակներում «Increasing Migrants' Potential to Act for	2021-2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Միգրացիոն ծառայություն ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն ՀՀ սփյուռքի գործերի գլխավոր հանձնակատարի գրասենյակ	«TAIEX» Տարեկան գործողությունների ծրագրի (2019) ICMPD	Իրականացվում են Հայաստանի զարգացմանն ուղղված թիրախային ծրագրեր մասնավորապես՝ «Դերակատարների տեղական մակարդակով հզորացում զարգացման համար» ծրագրի «Increasing Migrants' Potential to Act for development of Armenia – IMPACT Armenia բաղադրիչը ուժի մեջ է և գործարկվում է: Ստեղծված է նպաստավոր միջավայր՝ միգրանտների հյուրընկալ երկրում կուտակած ֆինանսական ռեսուրսները Հայաստանում ներդնելու համար: Աշխատանքային միգրանտներին և վերադարձողներին տրամադրվում է աջակցություն՝ իրականացնելու իրենց ձեռնարկատիրական/բիզնես գաղափարները՝ ապահովելով հայ միգրանտների արդյունավետ և հաջող վերադարձը հայրենիք

		development of Armenia – IMPACT Armenia” բաղադրիչի իրականացում					
14.	Հոդված 14, Կետ 3 Չարգացման նպատակով շրջանառու միգրացիայի դյուրացում	ԵՄ երկրներին առաջարկների ներկայացում՝ բնակչության տեղաշարժի ոլորտում համագործակցության վերաբերյալ համաձայնագրերի շուրջ բանակցություններ սկսելու վերաբերյալ	2021-2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Միգրացիոն ծառայություն ՀՀ ԱԳՆ	«MIBMA» ծրագիր, «ICMPD» Armenia-EU Mobility Partnership Framework Այլ շահագրգիռ միջազգային կազմակերպու թյուններ և կառույցներ	ԵՄ անդամ երկրների հետ ստորագրված են շրջանառու միգրացիայի ոլորտում համագործակցության վերաբերյալ համաձայնագրեր
ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ							
15.	Հոդված 22 Կետ 1 Տնտեսական բարեփոխումներ	«Կանաչ տնտեսության» սկզբունքների ներդրման հայեցակարգի նախագծի մշակում և ներկայացում վարչապետի աշխատակազմ	2022թ.	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարությու ն ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարությու ն	Տեխնիկական և մեթոդական աջակցություն ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարությու ն	«Կանաչ» տնտեսության զարգացումն ապահովող տնտեսական մեխանիզմների և ցուցանիշների կառավարման համակարգի սկզբունքների կիրառում. «Կանաչ» տնտեսության սկզբունքների ներդրման ապահովմանն ուղղված խնդիրները, դրանց լուծման (այդ թվում՝ «կանաչ» նորամուծությունների ներդրման խրախուսման տնտեսա-իրավական) մեխանիզմների ներդրում
16.		Մակրոտնտեսական վիճակի գնահատման, մակրոտնտեսական դիագնոստիկայի,	2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարությու ն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Մակրոտնտեսական վիճակի գնահատման և մակրոտնտեսական դիագնոստիկայի իրականացման համակարգի ներդրում, մակրոտնտեսական մոդելների մշակում և

		ոլորտային և շուկայական վերլուծությունների և հետազոտությունների իրականացման համակարգի ներդրման պիլոտային ծրագիր:					ադապտացում Հայաստանի տնտեսության համար, ոլորտային և շուկայական վերլուծություններ:
17.	Հոդված 58 Արդյունաբերական և ձեռնարկատիրական քաղաքականություն	Նորարարության քաղաքականության զարգացման խրախուսում, այդ թվում՝ ինովացիոն կարողությունների և ենթակառուցվածքների զարգացում, ձեռնարկատիրական ազգային ինկուբատորի հիմնում, ինովացիոն ոլորտում առաջադեմ փորձի և գիտելիքների փոխանակում	Շարունակական	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Սփյուռքի գործերի գլխավոր հանձնակատարի գրասենյակ	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Գիտելիքահեն և ինովացիոն տնտեսության զարգացման ապահովում՝ ինովացիոն ենթակառուցվածքների և կարողությունների ձևավորման և զարգացման միջոցով
18.	Հոդված 58, Կետ «ա» ՓՄՁ-ների զարգացման համար ռազմավարությունների իրականացում	ՓՄՁ-ների զարգացման համար ռազմավարության արդյունավետ իրականացման ապահովում	2021-2024	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	Ֆինանսական աջակցություն, այդ թվում՝ ՓՄՁ-ների համար եվրոպական ֆինանսական կառույցների կողմից վարկերի տրամադրման գործիքների միջոցով	ՓՄՁ ոլորտում միջնաժամկետ քաղաքականության արդյունավետ իրականացում, ոլորտում իրականացվող միջնաժամկետ և երկարաժամկետ քաղաքականության նպատակների սահմանում, աջակցության ծրագրերի նախանշում, այդ ծրագրերի մշտադիտարկման ու գնահատման իրականացում՝ արդյունքում ՀՀ-ում գործող ՓՄՁ սուբյեկտների խնդիրներին առնչվող առավել համակարգված քաղաքականության իրականացում: Ոլորտում առկա խնդիրների լուծման նպատակով տարբեր շահառուների միջև համագործակցության խթանում: Եվրոպայի փոքր բիզնեսի ակտի սկզբունքների հիման վրա ՓՄՁ-ների զարգացման համար ռազմավարության

							մշակում և իրականացում, ինչպես նաև իրականացման գործընթացի մշտադիտարկում:
19.	Հոդված 58, Կետ «ց» Գործարար միջավայրի բարելավում	Գործարար և ներդրումային միջավայրի բարելավման գործողությունների ծրագրի արդյունավետ իրականացման ապահովում	2021-2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն Սփյուռքի գործերի գլխավոր հանձնակատարի գրասենյակ	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Յուրաքանչյուր տարի ՀԲ-ի «Գործարարություն» զեկույցում ՀՀ դիրքի բարելավմանն ուղղված աշխատանքների իրականացում:

**ՄԱՍ IV
ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ
ԳԼՈՒԿ 3
ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ**

20.	Հոդված 32 Կետ (a) Ժողովրդագրական վիճակագրություն՝ ներառյալ մարդահամարերն ու սոցիալական վիճակագրությունը	Միգրացիայի վիճակագրության արտադրման բարելավում (Եվրոպական Խորհրդարանի և Խորհրդի թիվ No 862/2007 կանոնակարգ, հոդված 3)	2021-2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Վիճակագրական կոմիտե Ոստիկանություն Միգրացիոն ծառայություն Սփյուռքի հարցերի գերագույն հանձնակատարի գրասենյակ	Տեխնիկական աջակցություն	Միգրացիայի կատարելագործված վիճակագրություն՝ հիմնված տեղեկատվության վարչական աղբյուրների վրա
21.	Հոդված 32 Կետ (a) Ժողովրդագրական վիճակագրություն՝ ներառյալ մարդահամարն ու սոցիալական վիճակագրությունը	Թափուր աշխատատեղերի վիճակագրության բարելավում (Եվրոպական Խորհրդարանի և ԵՄ Խորհրդի՝ 2008 թ. ապրիլի 23-ի թիվ 453/2008 կանոնակարգ՝ Համայնքի թափուր աշխատատեղերի	2021 -2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Վիճակագրական կոմիտե	Տեխնիկական աջակցություն	Կատարելագործված թափուր աշխատատեղերի վիճակագրություն

		եռամսյակային վիճակագրության մասին)					
22.	Հոդված 32 Կետ (c) բիզնես վիճակագրություն՝ ներառյալ բիզնես ռեզիստրները և վիճակագրական նպատակներով վարչական աղբյուրների կիրառումը	Կառուցվածքային բիզնես վիճակագրության մեթոդաբանության կատարելագործում (Եվրոպական խորհրդարանի և ԵՄ խորհրդի 2008 թ. մարտի 11-ի թիվ 295/2008 կանոնակարգ (ԵՀ) կառուցվածքային բիզնեսի վիճակագրության վերաբերյալ)	2021-2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Վիճակագրակա ն կոմիտե	Տեխնիկական աջակցություն	Կատարելագործված կառուցվածքային բիզնես վիճակագրության մեթոդաբանություն
23.	Հոդված 32 Կետ (c) բիզնես վիճակագրություն՝ ներառյալ բիզնես ռեզիստրները և վիճակագրական նպատակներով վարչական աղբյուրների կիրառումը	Ուսումնասիրությունների և մշակումների վիճակագրության կատարելագործում ներառյալ մասնավոր հատվածը (Ֆրասկատի ծեռնարկ, 2015 թ., ուսումնասիրությունների և էքսպերիմենտալ մշակումների վերաբերյալ տվյալների հավաքագրման և հաշվետվողականության ուղեցույցներ, Եվրոպական Խորհրդարանի և Խորհրդի 2003 թ. հուլիսի 22-ի թիվ 1608/2003/EC որոշում գիտության և տեխնոլոգիայի Համայնքի վիճակագրության արտադրման և մշակման վերաբերյալ,	2021-2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Վիճակագրակա ն կոմիտե	Տեխնիկական աջակցություն	Ուսումնասիրությունների և մշակումների վիճակագրության կատարելագործված մեթոդաբանություն, ներառյալ մասնավոր հատվածը

		Հանձնաժողովի կողմից իրականացվող 2012 թ. հոկտեմբերի 26-ի թիվ 995/2012 կանոնակարգ (ԵՀ)՝ մանրամասն կանոններ սահմանող Եվրոպական խորհրդարանի և ԵՄ խորհրդի՝ գիտության և տեխնոլոգիաների համայնքի վիճակագրության արտադրման և մշակման վերաբերյալ թիվ 1608/2003/EC որոշման իրականացման համար					
24.	Հողված 32 Կետ (d) մակրոտնտեսական վիճակագրություն՝ ներառյալ ազգային հաշիվները, արտաքին առևտրի վիճակագրությունը , վճարային հաշվեկշիռների վիճակագրությունը և օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների վիճակագրությունը	«Ազգային հաշիվների համակարգ - 2008» և «Եվրոպական հաշիվների համակարգ - 2010» մեթոդաբանությունների համաձայն՝ ազգային հաշիվների համակարգում տնտեսության ինստիտուցիոնալ հատվածների վիճակագրության վարում և կատարելագործում (Հանձնաժողովի՝ 2010 թ. օգոստոսի 10-ի թիվ 715/2010 կանոնակարգ (ԵՄ) ԵՄ խորհրդի թիվ 2223/96 կանոնակարգում (ԵՀ) փոփոխություններ կատարելու մասին)	2021-2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Վիճակագրական կոմիտե	Տեխնիկական աջակցություն	Կատարելագործված ինստիտուցիոնալ հատվածային հաշիվներ

25.	Հողված 32 կետ(d) մակրոտնտեսակա նվիճակագրություն՝ ներառյալ ազգային հաշիվները, արտաքին առևտրի վիճակագրությունը , վճարային հաշվեկշիռների վիճակագրությունը և օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների վիճակագրությունը	Տնտեսության ոչ ֆինանսական կազմակերպությունների հատվածի (այդ թվում՝ պետական ոչ ֆինանսական կազմակերպությունների) ֆինանսների վիճակագրության բարելավում «Եվրոպական հաշիվների համակարգ - 2010» պահանջներին համապատասխան (Եվրոպական խորհրդարանի և ԵՄ խորհրդի՝ 2013թ. մայիսի 21-ի թիվ 549/2013 (ԵՄ) կանոնակարգ ազգային և տարածաշրջանային հաշիվների եվրոպական համակարգի վերաբերյալ):	2021-2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Վիճակագրակա ն կոմիտե	Տեխնիկական աջակցություն	Տնտեսության ոչ ֆինանսական կազմակերպությունների (այդ թվում՝ պետական ոչ ֆինանսական կազմակերպությունների) բարելավված ֆինանսական վիճակագրության
26.	Հողված 32 կետ(d) մակրոտնտեսակա նվիճակագրություն՝ ներառյալ ազգային հաշիվները, արտաքին առևտրի վիճակագրությունը , վճարային հաշվեկշիռների վիճակագրությունը և օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների	Ծառայությունների միջազգային առևտրի վիճակագրության կատարելագործում համաձայն «Վճարային հաշվեկշիռի և միջազգային ներդրումային դիրքի ձեռնարկի», 6-րդ հրատարակություն (Արժույթի միջազգային հիմնադրամ), «Ծառայությունների միջազգային առևտուր, 2010 թվական» ձեռնարկի (մշակված Միավորված ազգերի	2021-2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Վիճակագրակա ն կոմիտե	Տեխնիկական աջակցություն	Ծառայությունների միջազգային առևտրի կատարելագործված վիճակագրություն

	վիճակագրությունը	կազմակերպության, Եվրոստատի, Արժույթի միջազգային հիմնադրամի, Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպության, ՄԱԿ-ի Առևտրի և զարգացման կոնֆերանսի, Զբոսաշրջության համաշխարհային զբոսաշրջային կազմակերպության, Առևտրի համաշխարհային կազմակերպության կողմից)					
27.	Հոդված 32 Կետ (f) շրջակա միջավայրի վիճակագրություն	Օդի հաշիվների կազմում (Եվրոպական խորհրդարանի և ԵՄ խորհրդի 2011 թ. հուլիսի 6-ի թիվ 691/2011 կանոնակարգ (ԵՄ) շրջակա միջավայրի եվրոպական տնտեսական հաշիվների մասին)	2021-2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Վիճակագրակա ն կոմիտե Շրջակա միջավայրի նախարարություն Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմին	Տեխնիկական աջակցություն	Կազմված օդի հաշիվներ
28.	Հոդված 32 Կետ (h) հորիզոնական գործունեություն՝ ներառյալ որակի ապահովումն ու կառավարումը, վիճակագրական դասակարգումները, ուսուցումը,	Եվրոպական վիճակագրական համակարգի մեթատվյալների ստանդարտներ՝ Միասնական ինտեգրված մեթատվյալների կառուցվածքի մշակում (SIMS)	2021-2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Վիճակագրակա ն կոմիտե	Տեխնիկական աջակցություն	Մշակված մեթատվյալների համակարգ Կազմված որակի հաշվետվություններ, սպառողին և արտադրողին ուղղված որակի հաշվետվություններ համաձայն Եվրոպական վիճակագրական տվյալների և մեթատվյալների փոխանակման ստանդարտով (SDMX) մեթատվյալների կառուցվածքի (ESMS) և որակի հաշվետվությունների կառուցվածքի

	տարածումը և ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառումը	(Հանձնաժողովի 2009 թ. հունիսի 23-ի թիվ 2009/498/EC առաջարկություն հղման մեթատվյալների մասին Եվրոպական վիճակագրական համակարգի համար, Եվրոպական Խորհրդարանի և Խորհրդի 2009 թ. մարտի 11-ի թիվ 223/2009 կանոնակարգ (ԵՀ), Եվրոպական Խորհրդարանի և Խորհրդի 2015 թ. ապրիլի 29-ի թիվ 2015/759 կանոնակարգ (ԵՄ) Եվրոպական Խորհրդարանի և Խորհրդի 2009 թ. մարտի 11-ի թիվ 223/2009 կանոնակարգում (ԵՀ) փոփոխություններ կատարելու մասին, ԵՎՀ ձեռնարկ որակի և մեթատվյալների հաշվե տվությունների համար, 2020 թ. հրատարակություն)					Եվրոպական վիճակագրական համակարգի (ESS) ստանդարտի (ESQRS)
29.	Հոդված 32 Կետ (h) հորիզոնական գործունեություն՝ ներառյալ որակի ապահովումն ու կառավարումը, վիճակագրական	Ուսուցում հետևյալ դասակարգումների կիրառման ուղղությամբ. 1) Կրթության և ուսուցման ոլորտների միջազգային դասակարգիչ (ISCED-F 2013)	2021 -2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Վիճակագրակա ն կոմիտե	Տեխնիկական աջակցություն	Ուսուցանված անձնակազմ ISCED-F 2013, ISCO-08 և ICSE-2018 դասակարգիչների կիրառման ուղղությամբ

	դասակարգումները, ուսուցումը, տարածումը և ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառումը	2)Զբաղմունքների միջազգային ստանդարտ դասակարգիչ (ISCO-08) 3)Զբաղվածության կարգավիճակի միջազգային դասակարգիչ (ICSE-2018)					

**ՄԱՍ V
ԳԼՈՒԽ 13**

ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՆՈՐԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

30.	Հոդված 79 Կետ «a» Երկխոսության քաղաքականությունը և գիտական ու տեխնոլոգիական տեղեկությունների փոխանակումը	Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության բնագավառի փորձագիտական գնահատման կազմակերպում ԵՄ հետազոտությունների և նորարարության գլխավոր տնօրինության հետ համատեղ	2021-2025	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	«Հորիզոն 2020»	Հանրային գիտական կազմակերպությունների գործունեության արդյունավետության գնահատումն իրականացված է, գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության բնագավառում արդյունքի վրա հիմնված ֆինանսավորման համակարգի ձևավորված է
31.	Հոդված 79 Կետ «b» Յուրաքանչյուր Կողմի համապատասխան ծրագրերին համարժեք հասանելիության ապահովման դյուրացումը	ՀՀ պետական բյուջեի հաշվին իրականացվող գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության պայմանագրային (թեմատիկ) ֆինանսավորման հետազոտական խմբերում արտասահմանյան գիտական խորհրդատուի ներգրավման շարունակականության ապահովում	2021-2027	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	Horizon Europe	Ազգային ծրագրերի մեջ օտարերկրյա հետազոտողների ներգրավվումն ապահովված է, բարձրացված հետազոտությունների մակարդակ
32.	Հոդված 79 Կետ «c»	Եվրոպական Միության «Հորիզոն Եվրոպա» շրջանակային ծրագրին	2021-2027	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Կրթության, գիտության, մշակույթի և	Horizon Europe	Գիտության և նորարարություն հետազոտությունների բարձրացված մակարդակ, Եվրոպական հետազոտական

	Հետազոտական հնարավորությունների ու Եվրոպական միության՝ հետազոտությունների և նորարարությունների շրջանակային ծրագրին Հայաստանի Հանրապետության հետազոտական կառույցների մասնակցության ընդլայնման հետ կապված նախաձեռնությունները	ՀՀ գիտական կազմակերպությունների և բուհերի մասնակցության ընդլայնում			սպորտի նախարարություն Գիտության կոմիտե Սփյուռքի գործերի գլխավոր հանձնակատարի գրասենյակ		տարածքի հետ ինտեգրված ազգային հետազոտական համակարգ
33.	Հոդված 79, Կետեր՝ «d, e, f, g» Հետազոտության և նորարարության բոլոր ոլորտներում հետազոտական գործունեությանն առնչվող համատեղ նախագծերի խթանումը, Հետազոտական և նորարարական աշխատանքներին երկու կողմերից ներգրավված գիտնականների, հետազոտողների և հետազոտական այլ անձնակազմի համար վերապատրաստումները և	Գիտության և նորարարության ոլորտում ԵՄ անդամ պետությունների հետ երկկողմ և բազմակողմ ծրագրերի իրականացում, համատեղ կենտրոնների/լաբորատորիաների ստեղծում՝ համաֆինանսավորման սկզբունքով	2021-2027	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Գիտության կոմիտե Սփյուռքի գործերի գլխավոր հանձնակատարի գրասենյակ	Horizon Europe	Հետազոտական բարձրացված մակարդակ, տնտեսության մեջ օգտագործվող գիտելիքների ձեռքբերման հետազոտությունների ավելացված մասնաբաժին, գիտության և նորարարության ոլորտում համատեղ կենտրոնների/լաբորատորիաների առկայություն

շարժունակության ծրագրերը, Կիրառելի օրենսդրության շրջանակներում՝ սույն Համաձայնագրով նախատեսված գործունեությանը մասնակցող գիտաշխատողների ազատ տեղաշարժի և այդ գործունեության մեջ օգտագործման համար նախատեսված ապրանքների միջսահմանային տեղաշարժի դյուացումը, և, Փոխադարձ համաձայնության հիման վրա՝ հետազոտության և նորարարության ոլորտում համագործակցության մյուս ձևերը						

**ՄԱՍ V
ԳԼՈՒԽ 16
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ**

34.	Հոդված 91, 92. Համագործակցություն վարակիչ և ոչ վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելման	Քաղցկեղի դեմ պայքարին ուղղված միջոցառումների իրականացում. ա) միասնական առցանց հարթակի	2021-2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Առողջապահության նախարարություն	Տեխնիկական աջակցություն	Քաղցկեղով հիվանդներին աջակցելու նպատակով միասնական առցանց հարթակի առկայություն Չարորակ նորագոյացությունների բուժման ավգորիթմի առկայություն

	և դրանց նկատմամբ հսկողության, այդ թվում՝ առողջապահության վերաբերյալ տեղեկություններ ի փոխանակման միջոցով՝ մասնավորապես՝ Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության հետ համագործակցություն, միջազգային առողջապահական կանոնակարգերի ներդրում:	ստեղծում քաղցկեղով հիվանդներին աջակցելու նպատակով բ) քաղցկեղի բուժման նոր և առավել ընդգրկուն ալգորիթմների մշակում՝ Ուոուցքաբանների Եվրոպական ասոցիացիայի ուղեցույցներին համապատասխան գ) Քաղցկեղով հիվանդ պացիենտների վարման որակի բարելավման գործիքների մշակում և ներդրում դ) մեծահասկանների և մանկական պալիատիվ ծառայությունների զարգացում					Քաղցկեղով հիվանդ պացիենտների բուժման և կյանքի որակի բարելավում Առողջապահական օղակների միջև հետադարձ կապի ամրապնդում
35.	Հոդված 92. Համագործակցություն վարակիչ և ոչ վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելման և դրանց նկատմամբ հսկողության, այդ թվում՝ առողջապահության վերաբերյալ տեղեկություններ ի փոխանակման միջոցով՝ մասնավորապես՝ Առողջապահության	Միջազգային առողջապահական կանոնների կայուն ներդրման ծրագրի մշակում: (Համաճարակաբանական հսկողության և վարակիչ հիվանդությունների դեմ պայքարի համակարգի ստեղծման վերաբերյալ Եվրոպական խորհրդարանի և ԵՄ խորհրդի՝ 2013թ. հոկտեմբերի 22-ի N 1082/2013 որոշում, Գլուխ 2, հոդված 4, կետ D)	2021-2025	Համաճայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Առողջապահության նախարարություն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Միջազգային առողջապահական կանոնների կայուն ներդրման ծրագրի մշակում՝ Նորմատիվ իրավական ակտի ընդունում:

36.	ան համաշխարհային և կազմակերպության հետ համագործակցություն, միջազգային առողջապահական	Սկրինինգների և հիվանդությունների միասնական ռեգիստրների ստեղծում, փորձարկում, մասնագետների վերապատրաստում, վերազինում և ամբողջական ներդրում:	2021-2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Առողջապահության նախարարություն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Առկա են և ներդրված են սկրինինգների և հիվանդությունների ռեգիստրներ:
37.	կանոնակարգերի ներդրում:	Ազգային լաբորատոր համակարգի զարգացման ռազմավարական ծրագրի և դրանից բխող 2021-2025 թվականների գործողությունների ցանկի հաստատում: Համաճարակաբանական և հսկողության և վարակիչ հիվանդությունների և դրանց հետ կապված առողջապահական մասնահատուկ խնդիրների, ինչպես նաև դեպքերի ստանդարտ բնորոշումների վերաբերյալ ԵՄ որոշում, ընդունված՝ 22.07.2018թ. N945/2018ԵՄ	2021-2025	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Առողջապահության նախարարություն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Ազգային լաբորատորիաների կայուն զարգացման մշակված ծրագիր
38.		Գիտական համատեղ աշխատանքների իրականացում, մասնավորապես՝ - նոր պատվաստանյութերի ներդրման	2021-2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Առողջապահության նախարարություն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Գիտական համատեղ աշխատանքների իրականացման համակարգի առկայություն այդ թվում՝ - նոր պատվաստանյութերի ներդրման ծախսարդյունավետության, ազդեցության և հիվանդությունների տարածվածության

		Ճախսարդյունավետության, ազդեցության և հիվանդությունների տարածվածության հետազոտությունների վերաբերյալ (ԵՄ որոշում, Ընդունված՝ 22.10.2013թ. N1082/2013 Հոդված 1) - Հայաստանի Հանրապետությունում կորոնավիրուսային հիվանդության կանխարգելման, ախտորոշման, բուժման ուղղությամբ					վերաբերյալ իրականացվող հետազոտությունների ոլորտում ՀՀ-ում կորանավիրուսային հիվանդության կանխարգելման, ախտորոշման և բուժման ոլորտում
39.		«Արտաընդերային վիրուսային հեպատիտների 2021-2023 թվականների ազգային ծրագրի իրականացում՝ համաճարակաբանական հսկողության և վարակիչ հիվանդությունների դեմ պայքարի համակարգի ստեղծման վերաբերյալ ԵՄ որոշում ընդունված՝ 22.10.2013թ. N1082/2013 Գլուխ I Հոդված 1	2021-2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Առողջապահության նախարարություն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Հեպատիտ Բ-ի էլիմինացման միջոցառումների ապահովում և հեպատիտ Ց-ի հիվանդացության նվազեցում 30%-ով: Արտաընդերային հեպատիտների մահացության նվազեցում 10%-ով: Հեպատիտ Ց-ով հիվանդ 2000 անձի բուժում:
40.		Առողջ ապրելակերպի խթանմանն ուղղված միջոցառումների նոր ծրագրի իրականացում, այդ թվում՝ սննդային	2021-2025	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Առողջապահության նախարարություն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Առողջ ապրելակերպի խթանում և սննդային ուղեցույցի առկայություն

		ուղեցույցի մշակում և ընդունում			Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Երևանի քաղաքապետարան Մարզպետարաններ		
41.		Քույրական գործի զարգացմանն ուղղված ծրագրի մշակում և ներդրում	2021-2025	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Առողջապահության նախարարություն Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	Տեխնիկական աջակցություն	Քույրական գործի զարգացմանն ուղղված ընդունված ծրագիր
42.		Սիրտ-անոթային հիվանդությունների դեմ պայքարի միջոցառումներ. ա) սիրտ-անոթային հիվանդություններով տառապող պացիենտներին բժշկական օգնության տրամադրման ալգորիթմի և ճանապարհային քարտեզի մշակում բ) սննդում կերակրի աղի քանակի և տրանսճարպերի քանակի սահմանափակմանն	2021-2023 2021-2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Առողջապահության նախարարություն	Տեխնիկական աջակցություն	Բժշկական օգնության ալգորիթմի և ճանապարհային քարտեզի առկայություն Բնակչության կողմից կերակրի աղի գործածումը սահմանափակելուն ուղղված միջոցառումների ծրագիր

		ուղղված միջոցառումներ գ) Սիրտ-անոթային հիվանդների վարման որակի բարելավման նոր գործիքների (որակի ցուցանիշներ, բուժհաստատության գնահատում, բժիշկների ինքնագնահատում) մշակում և ներդրում	2021-2025				Սիրտ-անոթային հիվանդություններով տառապող հիվանդների բուժում և կյանքի որակի բարելավում: Առողջապահական օղակների միջև հետադարձ կապի ամրապնդում:
43.		Բնակչության շրջանում ԹՔՕ -ի ռիսկի գործոնների մասին բնակչության իրազեկմանն ուղղված միջոցառումներ (տեղեկատվական թերթիկների, պաստառների տպագրում և տարածում)	2021	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Առողջապահության նախարարություն	Ֆինանսական աջակցություն	Հանրային իրազեկվածության բարձրացում
44.		Հոգեբուժական ծառայությունների բարեփոխումների շրջանակում ծառայության հզորացմանն ուղղված միջոցառումներ. ա) հանրապետության հոգեբուժական բժշկական 7 հաստատությունների աշխատակիցների կրթում բ) համայնքային հոգեբուժական ծառայության մոդելի ստեղծում և զարգացում	2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Առողջապահության նախարարություն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Հոգեբուժական հաստատությունների աշխատակիցների համար ապահովված կրթություն և խնամքի տների ստեղծում

45.	Հոդված 92, Հոդված 82. Լետ (b) Ծխախոտի դեմ պայքարի նպատակով՝ հանրային առողջապահության ոլորտի մասնագետների և բնակչության իրազեկվածության մակարդակի բարձրացմանն ուղղված աշխատանքների իրականացում	«Ծխախոտային արտադրատեսակների և դրանց փոխարինիչների օգտագործման հետևանքով առողջությանը հասցվող վնասի նվազեցման և կանխարգելման մասին» ՀՀ օրենքի կիրարկումն ապահովելուն ուղղված համապատասխան ենթաօրենսդրական իրավական ակտերի մշակում և կիրարկում	2021	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Առողջապահության նախարարություն	Տեխնիկական աջակցություն	«Ծխախոտային արտադրատեսակների և դրանց փոխարինիչների օգտագործման հետևանքով առողջությանը հասցվող վնասի նվազեցման և կանխարգելման մասին» ՀՀ օրենքի կիրարկումն ապահովելու նպատակով մշակված և կիրարկված համապատասխան իրավական ակտեր
46.	Հոդված 92, Հոդված 82. Լետ (b) Ծխախոտի դեմ պայքարի նպատակով՝ հանրային առողջապահության ոլորտի մասնագետների և բնակչության իրազեկվածության մակարդակի բարձրացմանն ուղղված աշխատանքների իրականացում	«Ծխախոտային արտադրատեսակների և դրանց փոխարինիչների օգտագործման հետևանքով առողջությանը հասցվող վնասի նվազեցման և կանխարգելման մասին» ՀՀ օրենքի կիրարկման վերահսկողությունը իրականացնող մարմինների և համապատասխան շահագրգիռ կողմերի համար թրեյնինգ-դասընթացների կազմակերպում	2021-2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Օրենքի կիրարկման մեխանիզմների վերաբերյալ կիրարկման վերահսկողությունն իրականացնող մարմինների և համապատասխան շահագրգիռ կողմերի տեղեկացվածության մակարդակի բարձրացում
47.	Հոդված 92 Հակամանրէային դեղերի նկատմամբ	Հակամանրէային դեղերի նկատմամբ կայունության, դեղաբանական համաճարակաբանակա	2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Առողջապահության նախարարություն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Արյան հունի վարակի հիմնական հարուցիչների նկատմամբ դեղաբանական համաճարակաբանական հսկողության համակարգի ստեղծում և գործադրում

	կայունության կանխարգելման և հսկողության ուղղությամբ աշխատանքների իրականացում	ն հսկողության համակարգի ներդրում, մասնավորապես արյան հունի վարակների համաճարակաբանակա ն հսկողության համակարգի (համաձայն CEASAR մեթոդաբանության), մանրէաբանների EUCAST մեթոդաբանության ուսուցում					
48.	Հոդված 92, Կենդանիների համար նախատեսված հակամանրէային դեղերի կիրառման վերաբերյալ մշտադիտարկում	Կենդանիների համար կիրառվող հակամանրէային դեղերի ռեգիստրի ստեղծում, մասնագետների համապատասխան մեթոդաբանության ուսուցում	2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Առողջահաճույթան նախարարություն « Էկոնոմիկայի նախարարություն Մենդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Կենդանիների համար նախատեսված հակամանրէային դեղերի կիրառման մշտադիտարկման համակարգի ստեղծում և օգտագործման օրինաչափությունների գնահատում
49.	Հոդված 93 Համագործակցությունն ու քաղաքական երկխոսությունն ակտիվացնելու համար Կողմերը՝ պետք է փոխգործակցեն կրթության և	Փորձի փոխանակում, իմունականխարգելման ոլորտի մասնագետների կրթում և վերապատրաստում: ԵՄ որոշումը նդունված՝ 22.10.2013թ. N1082/2013 Հոդված 1	2021-2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Առողջապահության նախարարություն Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Բարձր մասնագիտական հմտությունների տիրապետող իմունականխար գելման հարցերի մասնագետների առկայություն:

	վերապատրաստման ոլորտում՝ Հայաստանի Հանրապետության կրթության և վերապատրաստման համակարգերը Եվրոպական միության քաղաքականություններին ու գործելակերպերին մոտարկելու նպատակով: Կողմերը պետք է համագործակցեն ամբողջ կյանքի ընթացքում կրթությունը խթանելու հարցում, ինչպես նաև խրախուսեն կրթության և վերապատրաստման բոլոր մակարդակներում համագործակցությունն ու թափանցիկությունը՝ հատուկ ուշադրության կենտրոնում պահելով մասնագիտական և բարձրագույն կրթությունը:				Սփյուռքի գործերի գլխավոր հանձնակատարի գրասենյակ		
50.	Հոդված 94, կետ (b) Կրթության և վերապատրաստ	Առողջապահության բնագավառի հիմնական և նեղ մասնագիտությունների	2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	Տեխնիկական աջակցություն	Վերանայված, արդիականացված և ԵՄ միասնական ցանկին համապատասխանեցված առողջապահության բնագավառի մասնագիտությունների ցանկ:

	ման համակարգերի, այդ թվում՝ հանային/քաղաքացիական ծառայողների վերապատրաստման համակարգերի արդիականացում, ինչպես նաև որակի, վերաբերելիության և հասանելիության մակարդակի բարձրացում կրթության բոլոր աստիճաններում՝ վաղ մանկական կրթությունից ու խնամքից մինչև միջնակարգ և բարձրագույն կրթություն	ցանկի արդիականացում, ինչպես նաև հարթժշկական մասնագիտությունների ցանկի մշակում			Էկոնոմիկայի նախարարություն Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն Սփյուռքի գործերի գլխավոր հանձնակատարի գրասենյակ		
51.	Հոդված 94, կետ (b) Կրթության և վերապատրաստման համակարգերի, այդ թվում՝ հանային/քաղաքացիական ծառայողների վերապատրաստման համակարգերի արդիականացում, ինչպես նաև որակի, վերաբերելիության	ԱԱՊ բարեփոխումների շրջանակներում ընտանեկան բժիշկների մանկաբույժների, դեռահասային բժիշկների և դպրոցական բուժքույրների պատրաստում և շարունակական մասնագիտական զարգացման գործընթացի ապահովում:	2021-2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Առողջապահության նախարարություն	Տեխնիկական աջակցություն	ընտանեկան բժիշկների, մանկաբույժների, դեռահասային բժիշկների և դպրոցական բուժքույրների վերապատրաստում և շարունակական մասնագիտական զարգացման ապահովում

	յան և հասանելիության մակարդակի բարձրացում կրթության բոլոր աստիճաններում՝ վաղ մանկական կրթությունից ու խնամքից մինչև միջնակարգ և բարձրագույն կրթություն						
52.	Հոդված 94, կետ (c) Բարձրագույն կրթության ոլորտում համապատասխանեցման և համակարգված բարեփոխումների գործընթացի խթանում	Առողջապահության ոլորտում մարդկային ներուժի ռեգիստրի ստեղծում, Ռեգիդենտուրայի կրթական ծրագրերի իրականացման գործընթացի շուրջ համագործակցություն	2024	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Առողջապահության նախարարություն Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	Տեխնիկական աջակցություն	Առողջապահության բնագավառի մարդկային ներուժի համապարփակ ռեգիստրի առկայություն: Ռեգիդենտի կրթական գործընթացի համապատասխանեցում միջազգային մոտեցումներին:

**ՄԱՍ V
ԳԼՈՒԽ 17
ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ, ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ ԵՎ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆ**

53.	Հոդված 94, կետ (a) Հարատև կրթության խթանում, ինչն աճի և աշխատատեղեր ստեղծելու բանալին է, և քաղաքացիներին կարող է ընձեռել հասարակության մեջ լիարժեք	Անցում բարձրագույն կրթության կազմակերպման նոր ձևերի՝ ամբողջական և մասնակի բեռնվածությամբ:	2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն Սփյուռքի գործերի գլխավոր հանձնակատարի գրասենյակ	Տեխնիկական աջակցություն Erasmus programme DG NEAR bilateral assistance	Ուսանողների համար կրթություն ստանալու և աշխատանքային ճկուն հնարավորությունների առկայություն
54.	ներին կարող է ընձեռել հասարակության մեջ լիարժեք	Ուսումնառության ճկուն մոդուլային կառուցվածքների և ուսանողի առաջընթացի	2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն	Տեխնիկական աջակցություն	Ուսանողների համար կրթություն ստանալու և աշխատանքը համատեղելու ճկուն հնարավորությունների առկայություն

	կերպով ներգրավվելու հնարավորություն	ապահովման անհատականացված մոդելի մշակում և ներդրում					
55.		Ոչ ֆորմալ և ինֆորմալ ուսումնառություն արդյունքների գնահատում ու ճանաչում՝ ենթաօրենսդրական ակտերի մշակում, փորձարարական ծրագրերի իրականացում	2024	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն Erasmus programme EU4Youth	Ոչ ֆորմալ և ինֆորմալ ուսումնառության արդյունքների գնահատման ու ճանաչման ենթաօրենսդրական ակտերի առկայություն
56.	Հոդված 94, Կետ «բ» Կրթության և վերապատրաստման համակարգերի, այդ թվում՝ հանային/քաղաքացիական ծառայողների վերապատրաստման համակարգերի արդիականացում, ինչպես նաև որակի, վերաբերելիության և հասանելիության մակարդակի բարձրացում կրթության բոլոր աստիճաններում՝ վաղ մանկական կրթությունից ու	Նախադպրոցական և հանրակրթական ծրագրերի բովանդակության և կառուցվածքի վերանայում՝ ուղղորդելով դեպի ուսումնառության վերջնարդյունքները: (Ողջ կյանքի ընթացքում ուսուցման հիմնական կարողությունների վերաբերյալ ԵԽ 2018թ. մայիսի 22-ի խորհրդատվություն)	2021-2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն Սփյուռքի գործերի գլխավոր հանձնակատարի գրասենյակ	«EU4Innovation» «EU4Citizens»	Վերանայված, արդիականացված և արդի պահանջարկին համապատասխանեցված նախադպրոցական և հանրակրթական ծրագրերով ապահովում, որի արդյունքում սովորողների մոտ վաղ մանկությունից կձևավորվի ստեղծագործական միտք, քննադատական մտածողություն, վերլուծական մոտեցում, մտավոր ճկունություն, խնդիրների լուծման ունակություն, նոր ոլորտների և միջոլորտային կարողություններն արագ յուրացնելու հմտություն
57.	կրթության մակարդակի բարձրացում կրթության բոլոր աստիճաններում՝ վաղ մանկական կրթությունից ու	Դասավանդման և ուսումնառության մեթոդաբանության արդիականացում տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ընդգրկվածությամբ	2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն	Erasmus programme Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Հեռավար կրթության ընդլայնում և զարգացում, հեռավար կրթական ծառայությունների, էլեկտրոնային բաց պաշարների, առցանց դասընթացների ներդրում կրթության բոլոր մակարդակներում, այդ թվում՝ գյուղական և սահմանամերձ համայնքների համար

58.	խնամքից մինչև միջնակարգ և բարձրագույն կրթություն	Նախադպրոցական կրթության այլընտրանքային, ծախսարդյունավետ մոդելների մշակում, հաստատում և ներդրում	2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն	Աջակցության անհրաժեշտություն չկա	Այլընտրանքային մոդելների ներդրում, որոնց արդյունքում՝ նախադպրոցական կրթության հասանելիության ապահովում բոլոր համայնքների երեխաների համար
59.		Անցում համընդհանուր ներառական նախադպրոցական կրթության	2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Նախադպրոցական տարիքի երեխաների կարիքների գնահատում և այդ կարիքների համաձայն անհրաժեշտ ծառայությունների հասանելիություն
60.		Անցում համընդհանուր ներառական հանրակրթության	2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն	Աջակցության անհրաժեշտություն չկա	Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների կրթական կարիքների գնահատման և անհրաժեշտ աջակցող ծառայությունների հասցեականության և հասանելիության, յուրաքանչյուր երեխայի համար կրթությանն աջակցող ծառայությունների շարունակական մատուցման ապահովում բոլոր համայնքների երեխաների համար
61.		ՆՄՄԿ պետական կրթական չափորոշիչների և դրանց համապատասխան ուսումնական ծրագրերի մշակում և վերանայում ՆՄՄԿ նոր տիպի չափորոշիչների մշակման հայեցակարգի և մեխանիզմների մշակում ՆՄՄԿ ոլորտում վերապատրաստման համակարգի վերանայված մեխանիզմների մշակում (2020թվականի նոյեմբերի 24-ի Խորհրդի թիվ 2020/С	2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն	Erasmus programme Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Մշակված և վերանայված ՆՄՄԿ պետական կրթական չափորոշիչների և դրանց համապատասխան ուսումնական ծրագրերի ապահովում ՆՄՄԿ նոր տիպի չափորոշիչների մշակման հայեցակարգի և մեխանիզմների ապահովում ՆՄՄԿ ոլորտում վերապատրաստման համակարգի վերանայված մեխանիզմների ապահովում

		417/01 խորհրդատվություն կայուն մրցունակության, սոցիալական արդարության և կայունության համար մասնագիտական կրթության և ուսուցման վերաբերյալ)					
62.		Բարձրագույն մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի բովանդակության և կառուցվածքի վերանայում՝ ուղղորդելով դեպի ուսումնառության վերջնարդյունքները:	2021-2024	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն ՀՀ ԲՈՒՀ-եր	Տեխնիկական աջակցություն Erasmus programme	Բարձրագույն կրթության կրթական ծրագրերի բարելավում, արդիականացում և արդի աշխատաշուկայի փոփոխվող պահանջարկին համապատասխանեցում
63.		Դասավանդման և ուսումնառության մեթոդաբանության արդիականացում տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ընդգրկվածությամբ, ինչպես նաև բոլոր մակարդակներում ինքնուրույն հետազոտական և ստեղծագործական աշխատանքների ավելացմամբ:	2021-2024	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն ՀՀ ԲՈՒՀ-եր	Erasmus programme Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն EU4Digital	Ուսանողների մոտ ստեղծագործական մտքի, քննադատական մտածողության, վերլուծական մտեցման, մտավոր ճկունություն, խնդիրների լուծման ունակության, նոր ոլորտները և միջոլորտային կարողություններն արագ յուրացնելու հմտությունների ձևավորում
64.	Հոդված 94, Կետ «Ե» Բարձրագույն կրթության ոլորտում համապատաս- խանեցման և համակարգված	Բարձրագույն կրթու- թյան համակարգի կառավարման բարե- լավում՝ 1) Բուհերի ինքնավա- րության ու հաշվե- տվողականության	2025	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն	Տեխնիկական աջակցություն	Բարձրագույն ուսումնական հաս- տատությունների ինքնավարության ընդլայնում, հաշվետվողական մեխա- նիզմների և արդյունքային ցուցանիշների ներդրում

	բարեփոխումների գործընթացի խթանում	հավասարակշռված համակարգի ստեղծում: 2) Բուհերի գործունեության կատարողական արդյունքային ցուցանիշների մշակում:					
65.	Հոդված 94, Կետ «ե» Օտար լեզուներ սովորելու խրախուսում	Օտար լեզուների ուսուցման մեխանիզմների մշակում և ներդրում, դասավանդող ուսուցիչների վերապատրաստում, ինչպես նաև բուհերի միջազգայնացման ազգային և ինստիտուցիոնալ մեխանիզմներ մշակում, ներառյալ օտար լեզուներով կրթության կազմակերպումը:	2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն	Աջակցության անհրաժեշտություն չկա	Բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում օտար լեզուներով կրթական ծրագրերի իրականացում
66.		Ուսումնական նյութերի մշակում, ՆՄՄԿ ուսումնական հաստատությունների դասավանդողների պատրաստում:	2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն	Աջակցության անհրաժեշտություն չկա	ՆՄՄԿ ուսումնական հաստատություններում օտար լեզուների դասավանդում
67.	Հոդված 94, Կետ «բ» Ազգային որակավորումների շրջանակի մշակում՝ Եվրոպական որակավորումների շրջանակին միացած	Որակավորումների ազգային շրջանակի ամբողջական ներդրում	2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն	Erasmus programme Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	ՀՀ որակավորումների՝ Եվրոպական կրթական տարածքի որակավորումների հետ համադրելիության և ճանաչելիության ապահովում
68.	Տեղեկատվական կենտրոնների եվրոպական	1)Որակավորումների ազգային շրջանակի ինքնահավաստագրման	2025	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն ,	Տեխնիկական աջակցություն	ՀՀ որակավորումների՝ Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքի որակավորումների հետ համադրելիության և ճանաչելիության ապահովում,

	ցանցի և Ազգային ակադեմիական ճանաչման տեղեկատվական կենտրոնների (ՏԿԵՑ-ԱԱՇՏԿ) համայնքի շրջանակներում որակավորումների և մասնագիտացման ճանաչումն ու թափանցիկությունը բարելավելու նպատակով	գործընթացի իրականացում: 2)Բարձրագույն կրթության մասնագիտական կրթական ծրագրերի համապատասխանելիությունը որակավորումների ազգային շրջանակին իրականացնելու նպատակով բարձրագույն կրթության որակավորումների ազգային շրջանակին համապատասխան որակավորումների ոլորտային շրջանակների մշակում: 3) ՀՀ որակավորումների պետական գրանցամատյանի (էլեկտրոնային ռեգիստր) ստեղծում և ներդնում:			Ա կադեմիական փոխճանաչման և շարժունության ազգային տեղեկատվական կենտրոն ՀՀ ԲՈՒՀ-եր		Որակավորումների ազգային շրջանակի ինքնահավաստագրման ազգային զեկույցի պատրաստում
69.	Հոդված 94, Կետ «ց» Մասնագիտական կրթության և ուսուցման հետագա զարգացման նպատակով համագործակցության ընդլայնում՝ հաշվի առնելով Եվրոպական միությունում	ՆՄՄԿ ոլորտում աշխատանքի վրա հիմնված ուսումնական գործընթացի կազմակերպման հայեցակարգի, մեխանիզմների, ճանապարհային քարտեզի մշակում, աշխատանքի վրա հիմնված ուսումնական գործընթացի փորձնական ներդրում	2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	1. ՆՄՄԿ ոլորտի ուսանողների մասնագիտական զարգացումը՝ աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան, 2. Ուսանողներին համապատասխան հմտություններով և կարողություններով ապահովում, 3. գործատուների ներգրավվածությունը, 4. սոցիալական գործընկերության ընդլայնում, 5. շրջանավարտների զբաղունակության խթանում,

	պատշաճ գործելակերպը						6. բարձրացնել ՆՄՄԿ կրթության համակարգի գրավչությունը:
Փոխգործակցությունը երիտասարդությանն առնչվող հարցերում							
70.	Հոդված 95, Կետ «a» Ամրապնդել համագործակցությունն ու փոխանակումները երիտասարդությանն առնչվող քաղաքականության և երիտասարդների ու երիտասարդ աշխատողների համար ոչ ֆորմալ կրթության ոլորտում	ՀՀ-ի և ԵՄ-ի երիտասարդական քաղաքականություն մշակողների և երիտասարդական աշխատողների փոխանակման ու վերապատրաստման ծրագրերի իրականացում	2021-2025	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն	Աջակցություն փոխանակումների և վերապատրաստումների կազմակերպմանը Erasmus programme Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն EU4Youth	Երիտասարդական քաղաքականություն մշակողների և երիտասարդական աշխատողների կարողությունների զարգացում, փորձի փոխանակում
71.	Հոդված 95, Կետ «b» Դյուրացնել հասարակական կյանքում բոլոր երիտասարդների ակտիվ մասնակցությունը	ԿԳՄՍ-ԵՄ-միասնական դրամաշնորհների տրամադրում անհատ երիտասարդներին և երիտասարդական նախաձեռնող խմբերին՝ նոր ծրագրերին մասնակցության դյուրացման և սեփական նախաձեռնություններն իրականացնելու համար:	2021-2025	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն	Նախաձեռնությունների ընտրությանը մասնակցություն և համաֆինանսավորում	Հասարակական կյանքում բոլոր երիտասարդներին ակտիվ մասնակցության մակարդակի բարձրացում
72.	Հոդված 95, Կետ «c»	ՀՀ-ում երիտասարդական աշխատողի	2021-2025	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն	Պրակտիկայի կազմակերպման	Երիտասարդական աշխատողների կարողությունների զարգացում,

	Աջակցել երիտասարդներին և երիտասարդ աշխատողների շարժունակությանը՝ որպես ֆորմալ կրթական համակարգերից դուրս միջմշակութային երկխոսությունը խթանելու և գիտելիք, հմտություններ ու մասնագիտացում ձեռք բերելու միջոց, այդ թվում՝ նաև կամավոր գործունեության միջոցով	վերապատրաստման ծրագրին մասնակցած և հաջողությամբ ավարտած երիտասարդների համար պրակտիկայի կազմակերպում ԵՄ անդամ երկրների երիտասարդական կենտրոններում:				նն աջակցություն EU other mobility opportunities Erasmus+ EU4youth	ոլորտում հաջողված փորձին ծանոթացում
73.	Հոդված 95, Կետ «d» Քաղաքացիական հասարակությանն աջակցելու նպատակով խթանել երիտասարդական կազմակերպությունների միջև համագործակցությունը:	ԿԳՄՍՆ-ԵՄ համատեղ ֆինանսավորմամբ դրամաշնորհների տրամադրում ՀՀ -ի և ԵՄ-ի երիտասարդական կազմակերպությունների կոնսորցիումային ծրագրերին	2021-2025	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն	Դրամաշնորհների տրամադրմանը մասնակցություն և համաֆինանսավորում	ՀՀ -ի և ԵՄ-ի երիտասարդական կազմակերպությունների մասնակցությամբ համաեվրոպական արժեքային տարածքի ստեղծում
ՄՇԱԿՈՒՅԹ							
74.	Հոդված 97, Կետ «a» Մշակութային	Մշակութային կրթության խթանում՝ արտերկրի միջազգային	Շարունակական	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն	Աջակցության անհրաժեշտություն չկա	Շնորհալի երեխաների և երիտասարդների մասնագիտական կարողությունների

	համագործակցության և մշակութային փոխանակումներ	նախագծերին մասնակցության ընդլայնում			ՀԿ-ներ, ՊՈԱԿ-ներ/		զարգացում, փորձի փոխանակում, ստեղծագործական կապերի հաստատում
75.	Հոդված 97, Կետեր «b», «c» Արվեստի և արվեստագետների շարժունակության ու մշակութային ոլորտի կարողությունների ամրապնդում, Միջմշակութային երկխոսության ամրապնդում	Աջակցություն անհատ ստեղծագործողներին և ստեղծագործական խմբերին՝ միջազգային համագործակցության ընդլայնում	Շարունակական	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն /Ստեղծագործական միություններ, ՀԿ-ներ, ՊՈԱԿ-ներ/	Ֆինանսական աջակցություն՝ համատեղ ստեղծագործական պատվերների իրականացման մասով EU4Culture	Արտերկրում հայկական մշակույթի հանրահռչակում, փոխադարձ կապերի հաստատում, համատեղ ծրագրերի իրականացում
76.	Հոդված 97, Կետ «d» Մշակութային քաղաքականությանն առնչվող երկխոսություն	Թանգարանների ոլորտը կանոնակարգող իրավական դաշտի ստեղծում	2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն	Աջակցության անհրաժեշտություն չկա	Թանգարաններին առնչվող ՀՀ օրենքի նախագծի ընդունմամբ կկարգավորվի ՀՀ թանգարանների ստեղծման, գործունեության, գործունեության դադարեցման հետ կապված իրավահարաբերությունները, ինչպես նաև սահմանելու է թանգարանների տիպաբանությունը, գործառույթները, թանգարանային առարկաների համալրման, հաշվառման, պահպանության և պաշտպանության իրավական հիմքերը:
77.		Համայնքների խոշորացման և միջհամայնքային միավորումների ձևավորման հայեցակարգային ծրագրի իրականացման ընթացքում համայնքային	2022-2023	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն	Աջակցության անհրաժեշտություն չկա	Համապատասխան օրենքի ընդունում, որով կսահմանվի յուրաքանչյուր համայնքի տարածքում գրադարանային գործունեության իրականացումը, ստեղծումը, գրադարանային հավաքածուների պահպանությունը, գրադարանի կազմակերպում, տեղեկատվական և մատենագիտական ծառայությունների կազմակերպումը,

		գրադարանների կառավարման մեխանիզմների ստեղծում					գրադարանի անձնակազմի վերապատրաստումը
78.	Հոդված 97 Կետ «ե» «Ստեղծագործ Եվրոպա» ծրագիր	Հայաստանի և մասնակից այլ երկրների մշակութային և ստեղծարար ոլորտի կազմակերպությունների միջև համագործակցության ընդլայնում - մշակույթի գործիչների միջև շփումների խթանում, - դրամաշնորհային ծրագրերի տրամադրում հետևյալ ոլորտներում՝ • երաժշտություն • թատրոն • կատարողական արվեստ • հրատարակչություն • արհեստներ ճարտարապետություն և այլն	Շարունակական	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն «Ստեղծագործ Եվրոպա - Հայաստան» գրասենյակ, «Ստեղծագործ Եվրոպա հարթակ» ՀԿ	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	ՀՀ-ԵՄ «Համապարփակ և ընդլայնված գործընկերության» համաձայնագրի, «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Եվրոպական հանձնաժողովի միջև մշակութային և ստեղծագործ ոլորտների համար Միության «Ստեղծագործ Եվրոպա» ծրագրին Հայաստանի Հանրապետության մասնակցության վերաբերյալ» փոխըմբռնման հուշագրի կատարում

Տարածաշրջանային զարգացում

79.	Հոդված 105 Կետեր՝ «a, b, c» (a)բազմաստիճան կառավարման ուժեղացում այնքանով որքանով այն ազդեցություն է ունենում կենտրոնական,	ՀՀ տարածքային համաչափ զարգացման ապահովում, այդ թվում՝ 1. 2016-2025 թթ. Հայաստանի տարածքային զարգացման (ՀՏԶ) ռազմավարության հաջող իրականացում, վերանայում՝ խելացի մասնագիտացման	Շարունակական	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ՏԿԵՆ	Տեխնիկական աջակցություն	Տարածքային զարգացման համահարթեցման և (a) միջին ինստիտուցիոնալ համակարգման գործընթացի, մասնավորապես՝ տարածքային քաղաքականությունների մշակման և իրականացման գործընթացում կենտրոնական և տեղական վարչարարություն իրականացնող մարմինների ուղղահայաց և հորիզոնական փոխգործունեության մեխանիզմի կատարելագործում, խորը մշտադիտարկում

	տարածքային և տեղական մակարդակներում՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով տարածքային և տեղական շահագրգիռ կողմերի ներգրավվածության բարձրացմանը: (b) տարածքային զարգացմանը ներգրավված բոլոր շահագրգիռ կողմերի համագործակցության	մոտեցման (Smart Specialization Strategy-SSS) ինտեգրմամբ՝ ազգային կամ մարզային մակարդակներում իրականացվող պիլոտային ծրագրերի միջոցով: 2. Տեղական և տարածքային զարգացման տվյալների բազաների և տեղական ու տարածքային սոցիալ-տնտեսական զարգացման պարամետրիկ ինդեքսավորման համակարգերի զարգացում:					և գնահատում ինչպես նաև խելացի մասնագիտացման ներդրմամբ մշակված տարածքային զարգացման ռազմավարության իրականացում
80.	համախմբում (c) համաֆինանսավորման աջակցություն տարածքային զարգացման ծրագրերում և նախագծերում ներգրավված կողմերից	3. Բազմամակարդակ կառավարման մեխանիզմի ամբողջական ներդրում, տարածքային զարգացման գործողությունների ապահովման ծրագրային մոտեցումների մշակում և հաջող իրականացում, տարածքային զարգացման գործառնական ծրագրի (ՏԶԳԾ) կառավարման մեխանիզմի ներդրում և իրականացում:	2021-2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	<< ՏԿԵՆ	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Կստեղծվեն ռազմավարական, թափանցիկ և արդյունավետ ձևով՝ դրամաշնորհային սխեմաների կամ տարածքային զարգացման (ՏԶ) քաղաքականության գործիքների նախագծման և կառավարման կարողություններ: Ներդրված բազմամակարդակ կառավարման մեխանիզմ:

81.		4. Տարածքային զարգացման նոր դրամաշնորհային սխեմայի մշակում և ներդրում՝ ԵՄ-ի և ՀՀ կառավարության համաֆինանսավորմամբ, որը պետք է մշակվի Տարածքային զարգացման ծրագրերի պիլոտային դրամաշնորհային սխեմաների փորձի հիման վրա:	2021-2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ՏԿԵՆ	«LEAD»	Տարածքային զարգացման ծրագրային ուղիները (դերակատարներ՝ ՀՀ ՏԿԵՆ, ՀՏԶՀ, այլ նախարարություններ) մշակված են և ստացել են աջակցություն՝ մեծացնելով տարածքային դերակատարների կարողությունները, ինչպես նաև նպաստելով ռազմավարական նպատակների և համաֆինանսավորման մեխանիզմներին հասնելուն:
82.	Հոդված 106 Կողմերը պետք է աջակցեն և ամրապնդեն տարածաշրջանային քաղաքականության հետ կապված համագործակցությունը, այդ թվում՝ միջսահմանային համագործակցությունը և դրանց առնչվող կառավարման կառույցներում տեղական ու տարածաշրջանային մակարդակի իշխանությունների ներգրավվածությունը,	Տարածաշրջանային - քաղաքական համագործակցության մեջ տեղական և տարածաշրջանային մակարդակի իշխանությունների ներգրավվածությանը աջակցում և ամրապնդում, ներառյալ անդրսահմանային համագործակցությունը և դրա հետ կապված կառավարման կառույցները: Համագործակցության ընդլայնումը կնպաստի սահմանային և տարածաշրջանային, տնտեսական և բիզնես ցանցերի ամրապնդմանը:	Շարունակական	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ ՏԿԵՆ	Ֆինանսական և տեխնիկական աջակցություն	Անդրսահմանային վարչատարածքային միավորների միջև համագործակցության ներուժի բացահայտում և օգտագործում՝ համագործակցող համայնքներին արտաքին տնտեսական գործունեության մեջ ներգրավելու և այդ համայնքների բնակչության կյանքի որակի բարելավմանն ուղղված համալիր միջոցառումներ ձեռնարկելու նպատակով:

	իրավակիրառ օրենսդրական շրջանակի ստեղծման միջոցով ընդլայնեն համագործակցությունը, աջակցեն և զարգացնեն հնարավորությունների ստեղծման միջոցառումները և խթանեն միջսահմանային գործարար ցանցերի զարգացմանը:						

ՄԱՍ 5

Գլուխ 23

Քաղաքացիական պաշտպանությունը

83.	Հոդված 109 Բնական և տեխնաձին աղետների դեմ պայքար	Բնական և տեխնաձին աղետների դեմ պայքարի կարողությունների, կանխարգելիչ գործընթացների բարելավում, զարգացում	Շարունակական	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն	«TAIEX» TWINNING PPRD- East	Բնական և տեխնաձին աղետների հակազդման աշխատանքների արդյունավետության բարձրացում
84.	Հոդված 110 բնական աղետների կանխարգելում: Հոդված 112, «բ», «գ» և «հ» կետեր:	Սեյսմիկ պաշտպանության դիտացանցի արդիականացում, սեյսմիկ ռիսկի և վտանգի գնահատում, գիտելիքների բազայի ընդլայնում և կատարելագործում	Շարունակական	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Արդիականացված դիտացանց և գիտելիքների բազա:

85.	Հոդված 110 Բնական աղետների կանխարգելում	Բնական աղետների կանխարգելման Եվրոպական ուղեցույցներին մոտարկում	2022- 2024	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Արտակարգ իրավիճակների նախարարությ ուն	«TAIEX» TWINNING PPRD - East	Բնական աղետների կանխարգելիչ միջոցառումների իրականացման արդյունավետության բարձրացում
86.	Հոդված 111, Հոդված 112 «a», «b», «c» և «d» կետեր Տեղեկատվությա ն փոխանակում	Տեղեկատվության փոխանակման կարողությունների զարգացում, համակարգի և մեխանիզմների մշակում և ներդնում	Շարունակակ ան	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Արտակարգ իրավիճակների նախարարությ ուն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Տեղեկատվության փոխանակման կարողությունների ամրապնդում և բարելավում
87.	Հոդված 112, Կետ «e» Հյուրընկալող երկրի աջակցություն	Ընդունող երկրի աջակցության մեխանիզմների ներդնում	2022	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Արտակարգ իրավիճակների նախարարությ ուն ՀՀ ԱԳՆ	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն PPRD - East	Աջակցություն խնդրելու կամ տրամադրելու դեպքում համագործակցության արդյունավետության բարձրացում
88.	Հոդված 112, Կետ «h» Վտանգի և ռիսկի գնահատում	Վտանգների և ռիսկի գնահատման ԵՄ մեթոդաբանությունների տեղայնացում	2022 2024	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Արտակարգ իրավիճակների նախարարությ ուն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն PPRD - East	Բնակչության բնականոն կենսագործունեությանը սպառնացող վտանգների բացահայտման և ռիսկի գնահատման կարողությունների զարգացում, աղետների ռիսկի նվազեցման ուղղված միջոցառումների արդյունավետ պլանավորում
89.	Հոդված 112, Կետեր «i» և «k» Փորձագետների փոխանակում	Փորձագետների փոխանակում, համատեղ սեմինարների, աշխատաժողովների կազմակերպում	Շարունակակ ան	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	Արտակարգ իրավիճակների նախարարությ ուն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն PPRD - East	ԵՄ առաջատար փորձի ուսումնասիրում, փորձագետների մասնագիտական գիտելիքների բարելավում

ՄԻՋՈՒԿԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

90.	Խորհրդի՝ 2006թ. նոյեմբերի 20-ի 2006/117/Եվրատ ոմ հրահանգ՝ ռադիոակտիվ թափոնների և աշխատած վառելիքի առաքումը ստուգելու և	Ռադիոակտիվ թափոնների և աշխատած վառելիքի առաքումը ստուգելուն և վերահսկելուն առնչվող ՀՀ կառավարություն որոշումներում փոփոխությունների և լրացումների իրականացում	2025	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 5 տարվա ընթացքում	ՀՀ միջուկային անվտանգությ ան կարգավորման կոմիտե ՀՀ տարածքային կառավարման և	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Բնակչության և ատոմային էներգիայի օգտագործման օբյեկտների անձնակազմի անվտանգության ապահովումը շրջակա միջավայրի պաշտպանությունն իրնացնող ճառագայթման, ռադիոակտիվ թափոնների և աշխատած վառելիքի առաքման ժամանակ

	վերահսկելու մասին				ենթակառուցվածքների նախարարություն		
91.	Միջուկային տեղակայանքների միջուկային անվտանգության գծով Համայնքի իրավական համակարգը սահմանող՝ Խորհրդի՝ 2009թ. հունիսի 25-ի 2009/71/Եվրատոմ հրահանգ՝ փոփոխություններով	Միջուկային տեղակայանքների միջուկային անվտանգության գծով իրավական համակարգ ստեղծելուն առնչվող նոր օրենսդրական և ենթաօրենսդրական կարգավորումների իրականացում, կամ առկա կարգավորումների փոփոխությունների կատարում	2024	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 4 տարվա ընթացքում	«Միջուկային անվտանգության կարգավորման կոմիտե «Մտարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Իրոնացնող ճառագայթումներից բխող վտանգներից բնակչության և միջուկային կայանքների աշխատակազմի պաշտպանություն:
92.	Աշխատած վառելիքի և ռադիոակտիվ թափոնների պատասխանատու և անվտանգ կառավարման գծով Համայնքի իրավական համակարգը սահմանող՝ Խորհրդի 2011 թվականի հուլիսի 19-ի 2011/70/Եվրատոմ հրահանգ	«Հ-ում առաջացած ռադիոակտիվ թափոնների և աշխատած վառելիքի անվտանգ կառավարման քաղաքականության բարելավում/արդիականացում՝ ըստ ատոմային էներգիայի անվտանգ օգտագործման բնագավառում միջազգային պայմանագրերով ստանձնած պարտավորությունների, Խորհրդի 2011 թվականի հուլիսի 19-ի 2011/70/Եվրատոմ հրահանգի և Ատոմային էներգիայի միջազգային գործակալության անվտանգության	2024	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 4 տարվա ընթացքում	«Միջուկային անվտանգության կարգավորման կոմիտե «Մտարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Վառելիքի և ռադիոակտիվ թափոնների կառավարման և անվտանգության բարձր մակարդակի ապահովում՝ հասարակությանը իրոնացնող ճառագայթումից բխող վտանգներից պաշտպանելու համար: Անհրաժեշտ հանրային տեղեկատվության տրամադրման ապահովում:

		ստանդարտներով: Սա ընդգրկում է նաև ՀՀ օրենքների ու իրավական ակտերի արդիականացում					
93.	Մարդու կողմից սպառման համար նախատեսված ջրում ռադիոակտիվ նյութերի մասով առողջության պահպանմանը ներկայացվող պահանջները սահմանող՝ Խորհրդի՝ 2013թ. հոկտեմբերի 22-ի 2013/51/Եվրատոմ հրահանգ	Մարդու կողմից սպառման համար նախատեսված ջրում ռադիոակտիվ նյութերի մասով առողջության պահպանմանը ներկայացվող պահանջներին առնչվող վերաբերյալ՝ ՀՀ կառավարություն որոշումներում փոփոխությունների և լրացումների իրականացում	2025	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 5 տարվա ընթացքում	ՀՀ միջուկային անվտանգության կարգավորման կոմիտե ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Սպառման համար նախատեսված ջրում ռադիոակտիվ նյութերի մշտադիտարկման պարամետրային արժեքների, ստուգման հաճախականության և մեթոդների սահմանում:
94.	Իոնացնող ճառագայթումից առաջացող վտանգներից պաշտպանության համար անվտանգության հիմնական ստանդարտները սահմանող՝ Խորհրդի՝ 2013թ. դեկտեմբերի 5-ի 2013/59/Եվրատոմ հրահանգ և 89/618/Եվրատոմ , 90/641/Եվրատոմ, 96/29/Եվրատոմ, 97/43/Եվրատոմ և 2003/122/Եվրա	Իոնացնող ճառագայթումից առաջացող վտանգներից պաշտպանության համար անվտանգության հիմնական ստանդարտների առնչվող ՀՀ կառավարություն որոշումներում փոփոխություններ և լրացումների իրականացում	2025	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 5 տարվա ընթացքում	ՀՀ միջուկային անվտանգության կարգավորման կոմիտե ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Իոնացնող ճառագայթման ազդեցությունից շրջակա միջավայրը և հանրության առողջությունը երկարաժամկետ պաշտպանության հիմնական ստանդարտների սահմանում:

	տոմ ուժը կորցրած ճանաչող հրահանգները:						
95.	Հոդված 42, Կետեր «f, g, (i)» Ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառի օրենսդրության համապատասխանեցում Ատոմային էներգիայի միջազգային գործակալության անվտանգության ստանդարտների պահանջներին և ՀԸԳՀ-ում նշված ԵՄ հրահանգներին	«Խաղաղ նպատակներով ատոմային էներգիայի օգտագործման մասին» ՀՀ օրենքի ընդունումից հետո ՀՀ կողմից վավերացրած միջազգային պայմանագրերի («Միջուկային նյութի ֆիզիկական պաշտպանության մասին» կոնվենցիայի փոփոխություն, «Աշխատած վառելիքի և ռադիոակտիվ թափոնների կառավարման անվտանգության մասին» համատեղ կոնվենցիա) պահանջների ամրագրում, ԱԷՄԳ-ի առաքելությունների առաջարկությունների ներառում, օրենքի ներդաշնակեցում ԵՄ հրահանգների հետ	Շարունակական	Համաձայնագրով ժամկետ սահմանված չէ	ՀՀ միջուկային անվտանգության կարգավորման կոմիտե ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	Տեխնիկական և ֆինանսական աջակցություն	Ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառի հարաբերությունների կարգավորում՝ համաձայն Ատոմային էներգիայի միջազգային գործակալության անվտանգության ստանդարտների:

ՄԱՍ 5

Գլուխ 8

Համագործակցությունը տեղեկատվական հասարակության ոլորտում

96.	Համաձայն 2002 թվականի մարտի 7-ի թիվ 2002/21/ԵՀ հրահանգի՝ էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանցերի և ծառայությունների համար ընդհանուր իրավական կարգավորման դաշտի մասին (Շրջանակային հրահանգ), փոփոխություններով	«Հանրային ծառայությունները կարգավորող մարմնի մասին» ՀՀ օրենքում, «էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին» ՀՀ օրենքում և հարակից օրենքներում և դրա արդյունքում փոփոխությունների և լրացումների կատարման անհրաժեշտության վերլուծություն և անհրաժեշտ փոփոխությունների և լրացումների կատարում (հաշվի կառնվի նաև թիվ 2018/1972 հրահանգ (էլեկտրոնային հաղորդակցության օրենսգիրքը))	2025	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 5 տարվա ընթացքում:	Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով ՀՀ արդարադատության նախարարություն ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	Տեխնիկական աջակցություն	էլեկտրոնային հաղորդակցության ոլորտում ազգային կարգավորող մարմնի անկախության և վարչական իրավազորության ամրապնդում:
97.		«Հանրային ծառայությունները կարգավորող մարմնի մասին» ՀՀ օրենքում, «էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին» ՀՀ օրենքում և ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի	2025	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 5 տարվա ընթացքում:	Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով Արդարադատության նախարարություն	Տեխնիկական աջակցություն	Նոր կարգավորիչ միջոցների համար հանրային խորհրդակցության ընթացակարգերի սահմանում:

		իրավական ակտերում ԵՄ կողմի աջակցությամբ փոփոխությունների և լրացումների կատարման անհրաժեշտության վերլուծություն և անհրաժեշտ փոփոխությունների և լրացումների կատարում (հաշվի կառնվի նաև թիվ 2018/1972 հրահանգ (Էլեկտրոնային հաղորդակցության օրենսգիրքը))			Բարձր տեխնոլոգիակ ան արդյունաբերու թյան նախարարությ ուն		
98.		«Հանրային ծառայությունները կարգավորող մարմնի մասին» ՀՀ օրենքում, «Էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին» ՀՀ օրենքում և ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի իրավական ակտերում և դրա արդյունքում փոփոխությունների և լրացումների կատարման անհրաժեշտության վերլուծություն և անհրաժեշտ փոփոխությունների և լրացումների կատարում	2025	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 5 տարվա ընթացքում:	Հանրային ծառայություննե րը կարգավորող հանձնաժողով, Բարձր տեխնոլոգիակ ան արդյունաբերու թյան նախարարությ ուն	Տեխնիկական աջակցություն	Էլեկտրոնային հաղորդակցության ոլորտում ազգային կարգավորող մարմնի որոշումների դեմ բողոքարկման արդյունավետ մեխանիզմների ստեղծում:

		(հաշվի կառնվի նաև թիվ 2018/1972 հրահանգ (էլեկտրոնային հաղորդակցության օրենսգիրքը))					
99.		«էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին» ՀՀ օրենքում և ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի իրավական ակտերում ԵՄ կողմի աջակցությամբ փոփոխությունների և լրացումների կատարման անհրաժեշտության վերլուծություն և անհրաժեշտ փոփոխությունների և լրացումների կատարում (հաշվի կառնվի նաև թիվ 2018/1972 հրահանգ (էլեկտրոնային հաղորդակցության օրենսգիրքը))	2025	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 5 տարվա ընթացքում:	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով	Տեխնիկական աջակցություն	էլեկտրոնային հաղորդակցության հատվածում այն համապատասխան ապրանքների և ծառայությունների շուկաների որոշում, որոնք ենթակա են նախնական կարգավորման, և այդ շուկաների վերլուծություն՝ դրանցում շուկայում նշանակալից դիրքի (ՇՆԴ) առկայությունը որոշելու տեսանկյունից:
100.	Համաձայն 2002 թվականի մարտի 7-ի թիվ 2002/20/ԵՀ հրահանգի՝ էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանցերի և ծառայություններ	«էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին» ՀՀ օրենքում, «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքում, «Պետական տուրքի մասին» ՀՀ օրենքում և ՀՀ հանրային ծառայությունները	ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից սահմանված ժամկետներում	ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից սահմանված ժամկետներում	ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	Տեխնիկական աջակցություն	Ընդհանուր թույլտվություններ նախատեսող և հատուկ, պատշաճ կերպով հիմնավորված դեպքերում անհատական լիցենզիաների անհրաժեշտությունը սահմանափակող կանոնակարգի իրականացում:

	ի համար թույլտվություններ ի տրամադրման մասին հրահանգի՝ փոփոխություններով:	կարգավորող հանձնաժողովի իրավական ակտերում ԵՄ կողմի աջակցությամբ փոփոխությունների և լրացումների կատարման անհրաժեշտության վերլուծություն և անհրաժեշտ փոփոխությունների և լրացումների կատարում (հաշվի կառնվի նաև թիվ 2018/1972 հրահանգ (Էլեկտրոնային հաղորդակցության օրենսգիրքը))			ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով		
101.	Համաձայն 2002 թվականի մարտի 7-ի թիվ 2002/19/ԵՀ հրահանգի էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանցերի և հարակից ենթակառուցվածքների հասանելիության և փոխկապակցման մասին (Հասանելիության վերաբերյալ հրահանգ)՝ փոփոխություններով	«Էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին» ՀՀ օրենքում և ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի իրավական ակտերում ԵՄ կողմի աջակցությամբ փոփոխությունների և լրացումների կատարման անհրաժեշտության վերլուծություն և անհրաժեշտ փոփոխությունների և լրացումների կատարում (հաշվի կառնվի նաև թիվ 2018/1972	2025	Համաձայնա-գիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 5 տարվա ընթացքում:	ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով	Տեխնիկական աջակցություն	- Կոնկրետ ցանցային ենթակառուցվածքների հասանելիություն և օգտագործում: - Իրականացվում է գնային հսկողություն հասանելիության և փոխկապակցման վճարների նկատմամբ՝ ներառյալ ծախսերը հաշվի առնելու պարտավորությունները: - Թափանցիկությունը, խտրականության բացառումը և հաշվապահական առանձին հաշվառման վարումը ապահովված է:

		հրահանգ (Էլեկտրոնային հաղորդակցության օրենսգիրքը))					
102.	Համաձայն 2002 թվականի մարտի 7-ի թիվ 2002/22/ԵՀ հրահանգի էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանցերի և ծառայությունների հետ կապված համընդհանուր ծառայության և ծառայությունների օգտվողների իրավունքների մասին (Համընդհանուր ծառայության մասին հրահանգ)՝ փոփոխություններով	«Էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին» ՀՀ օրենքում և ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի իրավական ակտերում ԵՄ կողմի աջակցությամբ փոփոխությունների և լրացումների կատարման անհրաժեշտության վերլուծություն և անհրաժեշտ փոփոխությունների և լրացումների կատարում (հաշվի կառնվի նաև թիվ 2018/1972 հրահանգ (Էլեկտրոնային հաղորդակցության օրենսգիրքը))	2025	Համաձայնա-գիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 5 տարվա ընթացքում:	ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով ՀՀ արդարադատության նախարարություն	Տեխնիկական աջակցություն	-Համընդհանուր ծառայության հետ կապված պարտավորությունների մասին (ՀԾՊ) ընդունված կանոնակարգ՝ ներառյալ ծախսերի հաշվառման և ֆինանսավորման մեխանիզմների ստեղծում: - Օգտվողների շահերի և իրավունքների նկատմամբ հարգանքի ապահովում՝ մասնավորապես հեռախոսահամար-ների տեղափոխելիության և արտակարգ իրավիճակների զանգերի ընդհանուր եվրոպական համար (112) ներդնելու միջոցով:
103.	Համաձայն 2002 թվականի հուլիսի 12-ի 2002/58/ԵՀ հրահանգի՝ անձնական տվյալների մշակման և էլեկտրոնային	«Էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին» ՀՀ օրենքում, հարակից օրենքներում և ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի իրավական ակտերում	2025	Համաձայնա-գիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 5 տարվա ընթացքում:	ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	Տեխնիկական աջակցություն	- Ընդունված կանոնակարգ՝ հիմնարար սկզբունքների և ազատությունների՝ մասնավորապես անձեռնամխելիության իրավունքի պաշտպանությունն ապահովելու համար, էլեկտրոնային հաղորդակցության հատվածում անձնական տվյալների մշակման առումով, ինչպես նաև նման տվյալների և էլեկտրոնային

	հաղորդակցության ոլորտում անձեռնամխելիության պաշտպանության մասին (անձեռնամխելիության և էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին հրահանգ)՝ փոփոխություններով	ԵՄ կողմի աջակցությամբ փոփոխությունների և լրացումների կատարման անհրաժեշտության վերլուծություն և անհրաժեշտ փոփոխությունների և լրացումների կատարում			ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով ՀՀ արդարադատության նախարարություն		հաղորդակցության սարքավորումների ազատ տեղաշարժի ապահովում:
104.	Համաձայն 2002 թվականի մարտի 7-ի թիվ 676/2002/ԵՀ որոշման՝ Եվրոպական համայնքում ռադիոհաճախականությունների տիրույթի ոլորտում քաղաքականության մասին	«Էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին» ՀՀ օրենքում և ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի իրավական ակտերում ԵՄ կողմի աջակցությամբ փոփոխությունների և լրացումների կատարման անհրաժեշտության վերլուծություն և անհրաժեշտ փոփոխությունների և լրացումների կատարում	2025	Համաձայնա-գիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 5 տարվա ընթացքում:	ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով	Տեխնիկական աջակցություն	Ընդունված է տիրույթի ներդաշնակեցված հասանելիությունն ու արդյունավետ օգտագործումն ապահովող քաղաքականություն և կանոնակարգ:
105.	Համացանցի ազատ հասանելիության վերաբերյալ միջոցներ սահմանող «Էլեկտրոնային հաղորդակցության	«Էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին» ՀՀ օրենքում և ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի իրավական ակտերում	2025	Համաձայնա-գիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 5 տարվա ընթացքում	ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	Տեխնիկական աջակցություն	Ինտերնետի ազատ և ոչ խտրական հասանելիության երաշխավորում օգտվողների համար, ինտերնետ տրաֆիկի կառավարման թափանցիկությունն ապահովող կանոնների սահմանում ինտերնետ հասանելիության ծառայությունների մատակարարների նկատմամբ

	ան ցանցերի և ծառայությունների վերաբերյալ համընդհանուր ծառայության և ծառայությունների իրավունքների մասին» 2002/22/ԵՀ հրահանգը և «Միության տարածքում հանրային սպասարկման բջջային հաղորդակցության ցանցերի ռոումինգ ծառայության մասին» թիվ 531/2012 կանոնակարգը (ԵՄ) փոփոխող՝ 2015 թվականի նոյեմբերի 25-ի 2015/2120 կանոնակարգ (ԵՄ)	ԵՄ կողմի աջակցությամբ փոփոխությունների և լրացումների կատարման անհրաժեշտության վերլուծություն և անհրաժեշտ փոփոխությունների և լրացումների կատարում հանձնաժողովի իրավական ակտերում փոփոխությունների և լրացումների կատարման վերլուծություն			ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով		
106.	Եվրոպական խորհրդարանի և Խորհրդի՝ 2000 թվականի հունիսի 8-ի 2000/31/ԵՀ հրահանգ՝ Ներքին շուկայում տեղեկատվական հասարակության	Տեղեկատվական հասարակությանը բնորոշ ծառայությունների միջսահմանային տրամադրման խոչընդոտների վերացմանն ուղղված օրենսդրական փոփոխությունների իրականացում	2025	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 5 տարվա ընթացքում	Էկոնոմիկայի նախարարություն Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	Տեխնիկական աջակցություն	Հայկական էլեկտրոնային հարթակներում ԵՄ սպառողների ներգրավում և էլեկտրոնային առևտրի խթանում

	ը բնորոշ ծառայություններ ի, մասնավորապես՝ էլեկտրոնային առևտրի որոշ իրավական հայեցակետերի մասին (էլեկտրոնային առևտրի մասին հրահանգ)	Տեղեկատվական հասարակությանը բնորոշ ծառայություններ մատուցողների իրավական ապահովության երաշխավորում Որպես միջնորդ հանդես եկող՝ ծառայություններ մատուցողների պատասխանատվության սահմանափակումների ներդաշնակեցում, երբ նրանք տրամադրում են պարզապես փոխանցման, շտեմելու կամ տեղեկատվության տեղաբաշխման ծառայություններ, դիտանցման ընդհանուր պարտավորության բացակայություն			Արդարադատության նախարարություն ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտե		
107.	Եվոպական խորհրդարանի և Խորհրդի՝ 2014 թվականի հուլիսի 23-ի թիվ 910/2014 կանոնակարգ (ԵՄ)՝ ներքին շուկայում	«էլեկտրոնային փաստաթղթի և էլեկտրոնային թվային ստորագրության մասին» ՀՀ օրենքի հոդվածների մոտարկում eIDAS-ին	Իրականացման ժամկետը կորոշվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Իրականացման ժամկետը կորոշվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ ԲՏԱ նախարարություն ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն ՀՀ արդարադատ	Տեխնիկական աջակցություն	ԵՄ Որակավորված տրաստային ծառայություններ մատուցողների նկատմամբ կիրառվող eIDAS-ի պահանջները իրականացնելու համար հայկական տրաստային ծառայություններ մատուցողների/վստահության ծառայությունների համար իրավական հիմքը ստեղծված է

	Էլեկտրոնային գործարքների համար Էլեկտրոնային նույնականացման, տրաստային ծառայությունների և 1999/93/ԵՀ հրահանգը ուժը կորցրած չանաչելու մասին				ւթյուն «Էլեկտրոնային կառավարման, ենթակառուցվածքների ներդրման գրասենյակ» ՓԲԸ		
108.		Ներքին շուկայում Էլեկտրոնային նույնականացման և տրաստային ծառայությունների կանոնների սահմանում Թիվ 910/2014 կանոնակարգով նախատեսված գործընթացների սահմանում Էլեկտրոնային նույնականացման և վստահության ծառայությունների հետ կապված գործող իրավական ակտերում	Իրականացման ժամկետը կորոշվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Իրականացման ժամկետը կորոշվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն «Էլեկտրոնային կառավարման, ենթակառուցվածքների ներդրման գրասենյակ» ՓԲԸ Ազգային անվտանգության ծառայություն ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն	Տեխնիկական աջակցություն	Էլեկտրոնային նույնականացման կանոնների, ինչպես նաև Հայաստանում հաստատված տրաստային ծառայություններ մատուցողների և նրանց տրամադրած ծառայությունների մասով ԵՄ-ի հետ փոխճանաչման շրջանակի ու նպատակների սահմանում:
109.	Որակավորված տրաստային ծառայությունների համար ԵՄ տրաստային նշանի ձևի հետ	Տրաստային ծառայությունների որակավորված լինելու հանգամանքը հավաստող	Իրականացման ժամկետը կորոշվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Իրականացման ժամկետը կորոշվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության	Տեխնիկական աջակցություն	Հայկական էլեկտրոնային հարթակներում որակավորված տրանստային ծառայություններ մատուցողների ճանաչում ԵՄ սպառողների կողմից:

	կապված մասնագրեր սահմանող՝ Հանձնաժողովի 2015 թվականի մայիսի 22-ի 2015/806 կիրարկող կանոնակարգ	տրաստային նշանի տեղայնացում	խորհրդի կողմից		նախարարություն ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն ՀՀ արդարադատության նախարարություն, «Էլեկտրոնային կառավարման, ենթակառուցվածքների ներդրման գրասենյակ» ՓԲԸ		
110.	«Էլեկտրոնային նույնականացման և ներքին շուկայում էլեկտրոնային գործարքների համար տրաստային ծառայությունների մասին» Եվրոպական խորհրդարանի և Խորհրդի՝ թիվ 910/2014 կանոնակարգի (ԵՄ) 22-րդ հոդվածի 5-րդ կետի համաձայն տրաստային ցանկերին վերաբերող	Էլեկտրոնային նույնականացման և ներքին շուկայում էլեկտրոնային գործարքների համար տրաստային ցանկի մասնագրերի (առանձնահատկություններ) սահմանում	Իրականացման ժամկետը կորոշվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Իրականացման ժամկետը կորոշվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն «Էլեկտրոնային կառավարման, ենթակառուցվածքների ներդրման գրասենյակ» ՓԲԸ	Տեխնիկական աջակցություն	Տրաստային ցանկի միջոցով էլեկտրոնային գործարքներ կատարող կազմակերպությունների համապատասխանության հաստատում

	տեխնիկական մասնագրերը և ձևաչափերը սահմանող՝ Հանձնաժողովի 2015 թվականի սեպտեմբերի 8-ի 2015/1505 կիրարկող որոշում						
111.	Բարձր մակարդակի էլեկտրոնային ստորագրությունների և կատարելագործված կնիքների ձևաչափերին վերաբերող մասնագրերը սահմանող՝ Հանձնաժողովի 2015 թվականի սեպտեմբերի 8-ի 2015/1506 կիրարկող որոշում	էլեկտրոնային ստորագրությունների և կատարելագործված կնիքների ձևաչափերին վերաբերող մասնագրերի սահմանում	Իրականացման ժամկետը կորոշվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Իրականացման ժամկետը կորոշվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն «Էլեկտրոնային կառավարման, ենթակառուցվածքների ներդրման գրասենյակ» ՓԲԸ	Տեխնիկական աջակցություն	Կատարելագործված էլեկտրոնային ստորագրություններ և կատարելագործված կնիքներ
112.	Ստորագրության և կնիքի ստեղծման որակավորված սարքերի անվտանգության գնահատման ստանդարտները սահմանող՝ Հանձնաժողովի՝	Ստորագրության և կնիքի ստեղծման որակավորված սարքերի անվտանգության գնահատման ստանդարտների սահմանում	Իրականացման ժամկետը կորոշվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Իրականացման ժամկետը կորոշվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն, ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության	Տեխնիկական աջակցություն	Ստորագրության և կնիքի ստեղծման որակավորված սարքերի անվտանգության գնահատման ստանդարտների սահմանում և ընդունում

	2016 թվականի ապրիլի 25-ի 2016/650 կիրարկող որոշում (ԵՄ)				Նախարարություն «Էլեկտրոնային կառավարման, ենթակառուցվածքների ներդրման գրասենյակ» ՓԲԸ		
113.	Էլեկտրոնային նույնականացման ոլորտում անդամ պետությունների համագործակցության ընթացակարգային միջոցառումներ սահմանող՝ Հանձնաժողովի 2015թ. փետրվարի 24-ի՝ 2015/296 կիրարկող որոշում	Էլեկտրոնային նույնականացման ոլորտում ԵՄ անդամ պետությունների համագործակցության ընթացակարգերի սահմանում Օրենսդրական մոտարկման ժամանակ անհրաժեշտ է հաշվի առնել նաև ԵԱՏՄ շրջանակում էլեկտրոնային ստորագրությունների փոխճանաչելիության նախատեսված մեխանիզմները:	Իրականացման ժամկետը կորոշվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Իրականացման ժամկետը կորոշվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն «Էլեկտրոնային կառավարման, ենթակառուցվածքների ներդրման գրասենյակ» ՓԲԸ Ազգային անվտանգության ծառայություն ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն	Տեխնիկական աջակցություն	Տրաստային ծառայությունների ոլորտում անդամ պետությունների համագործակցության ապահովման գործընթացների նույնականացում:
114.	«Էլեկտրոնային նույնականացման և ներքին շուկայում էլեկտրոնային գործարքների	Ներքին շուկայում էլեկտրոնային նույնականացման ծառայությունների և տրաստային	Իրականացման ժամկետը կորոշվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության	Իրականացման ժամկետը կորոշվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության	Տեխնիկական աջակցություն	ՀՀ օրենսդրության մեջ սահմանված է ԵՄ անդամ երկրների հետ փոխգործունակության շրջանակը

	համար տրաստային ծառայությունների մասին» Եվրոպական խորհրդարանի և Խորհրդի թիվ 910/2014 կանոնակարգի (ԵՄ) 12-րդ հոդվածի 8-րդ կետի համաձայն՝ փոխգործողության շրջանակի մասին» Հանձնաժողովի 2015 թվականի սեպտեմբերի 8-ի 2015/1501 կիրարկող կանոնակարգ	ծառայությունների համար կանոնների սահմանման վերաբերյալ փոխգործողության շրջանակի սահմանում	խորհրդի կողմից		նախարարություն «Էլեկտրոնային կառավարման, ենթակառուցվածքների ներդրման գրասենյակ» ՓԲԸ Ազգային անվտանգության ծառայություն ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն		
115.	«Էլեկտրոնային Նույնականացման և ներքին շուկայում Էլեկտրոնային գործարքների համար տրաստային ծառայությունների մասին» Եվրոպական խորհրդարանի և Խորհրդի՝ թիվ 910/2014 կանոնակարգի (ԵՄ) 8-րդ	Էլեկտրոնային նույնականացման միջոցների հավաստիության մակարդակների հաստատման նպատակով նվազագույն տեխնիկական պահանջների սահմանում	Իրականացման ժամկետը կորոշվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Իրականացման ժամկետը կորոշվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն «Էլեկտրոնային կառավարման, ենթակառուցվածքների ներդրման	Տեխնիկական աջակցություն	Էլեկտրոնային նույնականացման միջոցների հավաստիության մակարդակների հաստատում՝ դրանց նկատմամբ տեխնիկական պահանջներով Նույնականացման տարբերակված մոտեցումների առկայություն՝ հասանելի հանրային առցանց ծառայություններ ապահովելու համար

	հողվածի 3-րդ կետի համաձայն՝ էլեկտրոնային նույնականացման միջոցների հավաստիության հաստատման մակարդակների համար նվազագույն տեխնիկական մասնագրերը և ընթացակարգերը սահմանող՝ Հանձնաժողովի 2015 թվականի սեպտեմբերի 8-ի 2015/1502 կիրարկող կանոնակարգ				գրասենյակ» ՓԲԸ		
116.	«էլեկտրոնային նույնականացման և ներքին շուկայում էլեկտրոնային գործարքների համար տրաստային ծառայությունների մասին» Եվրոպական խորհրդարանի և Խորհրդի՝ թիվ 910/2014 կանոնակարգի (ԵՄ) 9-րդ հոդվածի 5-րդ կետի համաձայն ծանուցման	էլեկտրոնային նույնականացման և ներքին շուկայում էլեկտրոնային գործարքների համար տրաստային ծառայությունների վերաբերյալ ձևաչափերի և ընթացակարգերի համաձայն պետություններին տեղեկատվության տրամադրում	Իրականացման ժամկետը կորոշվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Իրականացման ժամկետը կորոշվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն «էլեկտրոնային կառավարման, ենթակառուցվածքների ներդրման գրասենյակ» ՓԲԸ Ազգային անվտանգությ	Տեխնիկական աջակցություն	էլեկտրոնային նույնականացման և ներքին շուկայում էլեկտրոնային գործարքների համար տրաստային ծառայությունների նույնականացման համար պետություններին սահմանված ձևաչափերի և ընթացակարգերի համաձայն տեղեկատվության փոխանցում

	հանգամանքները, ձևաչափերը և ընթացակարգերը սահմանող՝ Հանձնաժողովի 2015թ. նոյեմբերի 3-ի 2015/1984 կիրակող որոշում (ԵՄ)				ան ծառայություն		

Աշխատանքային իրավունք

117.	Խորհրդի՝ 1991 թվականի հոկտեմբերի 14-ի 91/533/ԵՏՀ հրահանգ՝ աշխատանքային պայմանագրի կամ աշխատանքային հարաբերություն կամ աշխատանքային հարաբերությունների նկատմամբ կիրառվող պայմանների մասին աշխատողներին տեղեկացնելու՝ գործատուի պարտավորության ների նկատմամբ կիրառվող պայմանների մասին աշխատողներին տեղեկացնելու՝ գործատուի պարտավորության մասին	Աշխատանքային պայմանագրի կամ աշխատանքային հարաբերությունների նկատմամբ կիրառվող պայմանների մասին աշխատողներին տեղեկացնելու՝ գործատուի պարտավորության մասին	2025	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 5 տարվա ընթացքում	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Աշխատանքային իրավունքների տեղեկացվածության մակարդակը բարձրացել է, աշխատանքային վեճերի մինչդատական և դատական լուծման առավել գործուն մեխանիզմներ են ամրագրվել
118.	Որոշակի ժամկետով կամ ժամանակավոր աշխատանքային հարաբերությունների մեջ գտնվող	Որոշակի ժամկետով կամ ժամանակավոր աշխատանքային հարաբերությունների մեջ գտնվող աշխատողների	2025	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 5 տարվա ընթացքում	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Աշխատանքային իրավունքների, երաշխիքների, առողջ և անվտանգ պայմանների ապահովման առավել բարձր մակարդակ է ապահովվել Որոշակի ժամկետով կամ ժամանակավոր աշխատանքային հարաբերություններ

	աշխատողների՝ աշխատավայրում անվտանգության և առողջության հետ կապված բարելավումների խրախուսմանն ուղղված միջոցառումները լրացնող՝ Խորհրդի 1991թ. հունիսի 25-ի 91/383/ԵՏՀ հրահանգ	աշխատանքային միջավայրի բարելավման համար անհրաժեշտ պայմանների սահմանում ՀՀ օրենսդրությամբ՝ աշխատողների անվտանգության և առողջության պահպանության ավելի բարձր մակարդակ երաշխավորելու նպատակով			Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին		ունեցող աշխատողների համար
119.	Խորհրդի՝ 1997 թվականի դեկտեմբերի 15-ի 97/81/ԵՀ հրահանգ՝ ԵԱԳԿՄ-ի, ՀԾԳՁԵԿ-ի և ԵԱՄԿ-ի կողմից կնքված՝ ոչ լրիվ աշխատաժամանակով աշխատանքի վերաբերյալ շրջանակային համաձայնագրի մասին Հավելված՝ Ոչ լրիվ աշխատաժամանակով աշխատանքի վերաբերյալ շրջանակային համաձայնագիր	Ոչ լրիվ աշխատաժամանակի պայմաններով աշխատողների համար միասնական իրավական դաշտի սահմանման և խտրական վերաբերմունքի բացառման նպատակով իրավակիրառական պրակտիկայում առկա խնդիրների վեր հանում և համապատասխան օրենսդրական փոփոխությունների կատարում	2025	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 5 տարվա ընթացքում	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Ոչ լրիվ աշխատաժամանակի պայմաններով աշխատանքի հնարավորությունները սահմանափակող իրավական կամ վարչական բնույթի խոչընդոտները վերացել են, համապատասխան օրենսդրական փոփոխություններով, այդ թվում՝ կոլեկտիվ պայմանագրերով լրիվ աշխատաժամանակից ոչ լրիվի (և հակառակը) կողմերի համաձայնությամբ անցնելու առավել ճկուն մեխանիզմներ են սահմանվել

120.	Խորհրդի՝ 1998 թվականի հուլիսի 20-ի 98/59/ԵՀ հրահանգ՝ հաստիքների կոլեկտիվ կրճատմանը վերաբերող՝ անդամ պետությունների օրենքների մոտարկման մասին	Աշխատողների համար աշխատանքից ազատման հետևանքները մեղմելու նպատակով՝ աշխատանքից կոլեկտիվ (զանգվածային) ազատումների դեպքում աշխատողների տեղեկացվածության, նրանց խորհրդատվության և մասնակցության վերաբերյալ լրացուցիչ ընթացակարգերի սահմանում	2027	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 7 տարվա ընթացքում	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Ամրագրվել են աշխատանքային իրավունքների պաշտպանության առավել նպաստավոր պայմաններ, այդ թվում՝ աշխատողների ներկայացուցիչների միջոցով, սահմանվել են կոլեկտիվ (զանգվածային) ազատումների դեպքերում աշխատողների ներկայացուցիչներին ժամանակին տեղեկացնելու և նրանց հետ խորհրդակցելու ընթացակարգերը (օրինակ՝ ծանուցում իրավասու պետական մարմին)։
121.	Խորհրդի՝ 1999 թվականի հունիսի 28-ի 1999/70/ԵՀ հրահանգ՝ ԵԱՄԿ-ի, ԵԱԳԿՄ-ի և ՀՄՁԵԿ-ի կողմից կնքված սահմանված ժամկետով աշխատանքի վերաբերյալ	Որոշակի ժամկետով աշխատողների համար համեմատելի մշտական /անորոշ ժամկետով/ աշխատողների համեմատ ոչ խտրական վերաբերմունքի ապահովման, ինչպես նաև իրար հաջորդող որոշակի ժամկետով աշխատանքային պայմանագրերից բխող չարաշահումները	2025	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 5 տարվա ընթացքում	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Որոշակի ժամկետով և համեմատելի մշտական /անորոշ ժամկետով/ աշխատողների համար միասնական իրավական երաշխիքներ են սահմանվել, հիմնական աշխատանքի տեղավորման հավասար հնարավորություններ ապահովվել՝ բացառելով խտրական վերաբերմունքը։ Իրականացվել են միջոցառումներ՝ իրար հաջորդող որոշակի ժամկետով կնքված աշխատանքային պայմանագրերից բխող չարաշահումները կանխարգելելու համար։

	շրջանակային համաձայնագրի մասին	կանխարգելելու նպատակով իրավակիրառական պրակտիկայում առկա խնդիրների վերհանում և համապատասխան օրենսդրական փոփոխությունների կատարում			Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին		
122.	Խորհրդի 2001 թվականի մարտի 12-ի 2001/23/ԵՀ հրահանգ՝ կազմակերպությունների, ձեռնարկությունների կամ դրանց մի մասի փոխանցման դեպքում աշխատողների իրավունքների երաշխավորման ը վերաբերող՝ անդամ պետությունների մոտարկման մասին	Կազմակերպությունների կառուցվածքային փոփոխությունների (վերակազմակերպման) դեպքում աշխատողների փոխանցման ենթակա իրավունքների, իրավանախորդ և իրավահաջորդ գործատուների պարտականությունների վերաբերյալ օրենսդրական կարգավորումների ամբողջականացում	2025	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 5 տարվա ընթացքում	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Կազմակերպությունների կառուցվածքային փոփոխությունների (վերակազմակերպման) ժամանակ գործատուի փոփոխության դեպքում աշխատողների աշխատանքային իրավունքների փոխանցման և պաշտպանության (այդ թվում՝ աշխատողների ներկայացուցիչների միջոցով) ապահովման (երաշխավորման) գործուն մեխանիզմներ են ամրագրվել
123.	Եվրոպական համայնքում աշխատողներին տեղեկատվություն տրամադրելու և խորհրդատվության ընդհանուր շրջանակ	Սոցիալական երկխոսության ամրապնդման և կազմակերպությունների ներսում փոխադարձ վստահության խթանման նպատակով՝ աշխատողներին տեղեկատվության և	2025	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 5 տարվա ընթացքում	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Տեսչական մարմինների	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Գործատուների և աշխատողների միջև սոցիալական երկխոսության և կողմերի միջև փոխվստահության բարձր մակարդակ է ապահովվել, կազմակերպության գործունեության, ապագա զարգացմանն ու մրցունակության բարձրացմանն աշխատողների մասնակցությունը խթանվում է

	հաստատող՝ Եվրոպական խորհրդարանի և Խորհրդի 2002 թվականի մարտի 11-ի 2002/14/ԵՀ հրահանգ	խորհրդատվության տրամադրման մեխանիզմների բարելավում, ՀՀ օրենսդրության վերանայում			աշխատանքնե րի համակարգման գրասենյակը Առողջապահա կան և աշխատանքի տեսչական մարմին		
124.	Եվրոպական խորհրդարանի և Խորհրդի՝ 2003 թվականի նոյեմբերի 4-ի 2003/88/ԵՀ հրահանգ՝ աշխատաժաման ակի կազմակերպման որոշ հայեցակետերի մասին	Աշխատաժամանակին, հանգստի ժամանակին, գիշերային աշխատանքին վերաբերող օրենսդրական կարգավորումների համապատասխանեցու մ ԵՄ լավագույն փորձին	2027	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 7 տարվա ընթացքում	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարությ ուն Տեսչական մարմինների աշխատանքնե րի համակարգման գրասենյակը Առողջապահա կան և աշխատանքի տեսչական մարմին	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Աշխատողների առողջության և անվտանգության պահպանման նպատակով բարելավվել է աշխատանքային միջավայրը, հատուկ աշխատանքային պայմանների վնասակար ազդեցությունը նվազեցնելու և աշխատանքի կազմակերպման ժամանակ աշխատանքն աշխատողի կարիքներին հարմարեցնելու հիմնական սկզբունքն ապահովվել է:
125.	Անկախ ուսսայից և էթնիկ ծագումից՝ անձանց նկատմամբ հավասար վերաբերմունքի սկզբունքը կիրարկող՝	Անկախ ուսսայից և էթնիկ ծագումից՝ անձանց միջև հավասար վերաբերմունքի կիրառման նպատակով համապատասխան իրավական	2023	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 3 տարվա ընթացքում	ՀՀ արդարադատո ության նախարարությ ուն ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Ստեղծվել են իրավական հիմքեր անկախ ուսսայից և էթնիկ ծագումից անձանց իրավահավասարության ապահովման համար: Ընդունվել են իրավական պատշտականության միջոցներ, և դրանք հասանելի են ուսսայի կամ էթնիկ ծագման հիմքով խտրականության զոհերի համար:

	Խորհրդի 2000 թվականի հունիսի 29-ի 2000/43/ԵՀ հրահանգ	կարգավորումների ամրագրում՝ ԵՄ լավագույն փորձին համահունչ			հարցերի նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին		Արդյունավետ, համաչափ ու զսպող պատժամիջոցներն առկա են: Ստեղծված են համապատասխան ինստիտուցիոնալ մեխանիզմներ:
126.	Աշխատանքի և զբաղվածության ոլորտում հավասար վերաբերմունքի ապահովման ընդհանուր հիմքերը՝ սահմանող՝ Խորհրդի՝ 2000 թվականի նոյեմբերի 27-ի 2000/78/ԵՀ հրահանգ	Աշխատանքի և զբաղվածության ոլորտում իրավահավասարության սկզբունքն ամրագրող իրավակարգավորումների կատարելագործում և այդ ոլորտում խտրականության դեմ պայքարի գործունեությունների ներդրում	2025	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 5 տարվա ընթացքում	ՀՀ արդարադատության նախարարություն ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակը Առողջապահական և աշխատանքի	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Կատարելագործվել են աշխատանքի և զբաղվածության ոլորտում իրավահավասարության ապահովման իրավական հիմքերը: Ընդունվել են իրավական պատշտպանության միջոցներ, և դրանք հասանելի են այն անձանց, ովքեր համարում են, որ իրենց իրավունքները խախտվել են խտրական վերաբերմունքի արդյունքում: Արդյունավետ, համաչափ ու զսպող պատժամիջոցներն առկա են: Ստեղծված են համապատասխան ինստիտուցիոնալ մեխանիզմներ:

					տեսչական մարմին		
127.	Եվրոպական խորհրդարանի և Խորհրդի՝ 2006 թվականի հուլիսի 5-ի 2006/54/ԵՀ հրահանգ՝ աշխատանքի և զբաղվածության հետ կապված հարցերում հավասար հնարավորությունների և տղամարդկանց ու կանանց նկատմամբ հավասար վերաբերմունքի սկզբունքը կիրարկելու մասին	Աշխատանքի և զբաղվածության ոլորտը կարգավորող իրավական ակտերում տղամարդկանց և կանանց նկատմամբ հավասար վերաբերմունքի սկզբունքն ամրագրող իրավակարգավորումների կատարելագործում և այդ ոլորտում խտրականության դեմ պայքարի գործուն մեխանիզմների ներդրում	2023	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 3 տարվա ընթացքում	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակը Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Կատարելագործվել են աշխատանքի և զբաղվածության ոլորտում տղամարդկանց և կանանց իրավահավասարության ապահովման օրենսդրական հիմքերը, և ներդրվել են խտրականության բացառման գործուն մեխանիզմներ, այդ թվում՝ սահմանվել են իրավական՝ արդյունավետ, համաչափ և զսպող պատշտականության միջոցներ, որոնք հասանելի են, օրինակ, այն անձանց համար, ով կարծում է, որ իր նկատմամբ չի պահպանվել հավասար վերաբերմունքի ապահովման սկզբունքը: Արդյունավետ, համաչափ ու զսպող պատժամիջոցներն առկա են: Ստեղծված են համապատասխան ինստիտուցիոնալ մեխանիզմներ:
128.	Խորհրդի՝ 2004 թվականի դեկտեմբերի 13-ի 2004/113/ԵՀ հրահանգ՝ ապրանքների մատակարարման և ծառայությունների մատուցման և դրանց հասանելիության հարցում կանանց և տղամարդկանց նկատմամբ հավասար	Ապրանքների մատակարարման և ծառայությունների մատուցման ու դրանց հասանելիության ոլորտում սեռի հիման վրա խտրականության դեմ պայքարի գործուն մեխանիզմների ներդրում	2025	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 5 տարվա ընթացքում	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Ստեղծվել են իրավական հիմքեր անկախ սեռից՝ անձանց իրավահավասարության ապահովման համար, ինչպես նաև ներդրվել են խտրականության բացառման գործուն մեխանիզմներ, այդ թվում՝ սահմանվել են իրավական՝ արդյունավետ, համաչափ և զսպող պատշտականության միջոցներ, որոնք հասանելի են, օրինակ, այն անձանց համար, ով կարծում է, որ իր նկատմամբ չի պահպանվել հավասար վերաբերմունքի սկզբունքը: Ստեղծված են համապատասխան ինստիտուցիոնալ մեխանիզմներ:

	վերաբերմունքի սկզբունքի կիրարկման մասին				համակարգման գրասենյակը Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին		
129.	Խորհրդի 1992 թվականի հոկտեմբերի 19-ի 92/85/ԵՏՀ հրահանգ՝ հղի աշխատողների և վերջերս ծննդաբերած կամ կրծքով կերակրող աշխատողների անվտանգության և առողջության բարելավմանն ուղղված միջոցների ներմուծման մասին (տասներորդ առանձին հրահանգ՝ 89/391/ԵՏՀ հրահանգի 16(1) հոդվածի իմաստով) և Խորհրդի 92/58/ԵՏՀ, 92/85/ԵՏՀ, 94/33/ԵՀ, 98/24/ԵՀ հրահանգները և Եվրոպական	Հղի աշխատողների և վերջերս ծննդաբերած կամ կրծքով կերակրող աշխատողների անվտանգության և առողջության բարելավմանն ուղղված միջոցների ներդրում և դրանց իրականացման ապահովում	2025	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 5 տարվա ընթացքում	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ առողջապահության նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակը Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Ներդրվել են աշխատավայրում՝ հղի աշխատողների և վերջերս ծննդաբերած կամ կրծքով կերակրող աշխատողների անվտանգության և առողջության բարելավմանն ուղղված մեխանիզմներ

	խորհրդարանի ու Խորհրդի 2004/37/ԵՀ հրահանգը փոփոխող Եվրոպական խորհրդարանի և Խորհրդի 2014 թվականի փետրվարի 26-ի 2014/27/ԵՄ հրահանգ՝ դրանք «Նյութերի և խառնուրդների դասակարգման, պիտակավորման և փաթեթավորման մասին» թիվ 1272/2008 կանոնակարգին (ԵՀ) մոտարկելու նպատակով						
130.	Խորհրդի 1978 թվականի դեկտեմբերի 19-ի 79/7/ԵՏՀ հրահանգ՝ սոցիալական ապահովության հարցերում տղամարդկանց և կանանց նկատմամբ հավասար վերաբերմունքի սկզբունքի աստիճանական կիրարկման մասին	Սոցիալական ապահովության ոլորտում կանանց և տղամարդկանց միջև հավասար վերաբերմունքի սկզբունքի և սոցիալական պաշտպանության այլ տարրերի աստիճանական ներդրմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում	2023	Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 3 տարվա ընթացքում	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակը Առողջապահական և աշխատանքի	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Ներդրվել են սոցիալական ապահովության ոլորտում սեռի հատկանիշով խտրականության բացառմանն ուղղված գործուն մեխանիզմներ

					տեսչական մարմին		
Աշխատավայրում առողջություն և անվտանգություն							
131.	89/391/ԵՏՀ հրահանգ՝ աշխատավայրում աշխատողների անվտանգության ու առողջության բարելավմանն ուղղված միջոցառումների ներմուծման մասին	Աշխատավայրում աշխատողների անվտանգության ու առողջության պահանջների սահմանում ՀՀ օրենսդրությամբ՝ ԵՄ ստանդարտներին համապատասխան	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերու թյան խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ- ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարությ ուն ՀՀ առողջապահու թյան նախարարությ ուն ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարությ ուն ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվ ածքների նախարարությ ուն Քաղաքաշինու թյան կոմիտե Տեսչական մարմինների աշխատանքնե րի համակարգման գրասենյակ	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Աշխատանքային միջավայրի, աշխատողների անվտանգության ապահովման և առողջության պահպանության բարելավման միջոցների ներդնում: Արտադրական ռիսկերի կանխարգելման, աշխատանքի պաշտպանության ապահովման, ռիսկային գործոնների և դժբախտ դեպքերի և մասնագիտական հիվանդությունների կանխարգելման, աշխատողների իրազեկման, ուսուցման ընդհանուր սկզբունքների և ցուցումների սահմանում: Աշխատավայրին և աշխատատեղերին ներկայացվող պահանջների (շենքերի, շինությունների ամրություն և հուսալիություն, ջերմաստիճան, օդափոխություն լուսավորություն հատակներ, պատեր, տանիքներ, դռներ, դարպասներ, վթարային անցուղիներ և աշխատավայրի այլ պայմաններ) սահմանում:
132.	89/654/ԵՏՀ հրահանգ՝ աշխատավայրում անվտանգության և առողջության նվազագույն պահանջների մասին (առաջին առանձին հրահանգ՝ 89/391/ԵՏՀ հրահանգի 16(1) հոդվածի իմաստով)						

					Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին		
					Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմին		
133.	2009/104/ԵՀ հրահանգ՝ աշխատավայրում աշխատողների կողմից աշխատանքային սարքավորումների օգտագործման՝ անվտանգության և առողջության նվազագույն պահանջների մասին	Աշխատավայրում աշխատողների կողմից աշխատանքային սարքավորումների օգտագործման՝ անվտանգության և առողջության նվազագույն պահանջների մասին	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն ՀՀ առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Սահմանվել են աշխատողների կողմից աշխատանքային սարքավորումների օգտագործման նվազագույն չափորոշիչները, որոշակիացվել են «աշխատանքային սարքավորում», «դիսկի գոտի», «աշխատանքային սարքավորումների օգտագործում» և այլ հասկացությունները
134.	92/57/ԵՏՀ հրահանգ՝ ժամանակավոր կամ շարժական շինարարական հարթակներում աշխատողների անվտանգության և առողջության	Ժամանակավոր կամ շարժական շինարարական հարթակներում աշխատողների անվտանգության և առողջության ապահովման նվազագույն	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Քաղաքաշինության կոմիտե ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Շինարարական նորմերի մշակման աղյուսքում ժամանակավոր կամ շարժական շինարարական հարթակներում աշխատողների անտանգությունը կապահովվի միջազգային և եվրոպական ստանդարտների պահանջներին համապատասխան

	ապահովման նվազագույն պահանջների իրականացման մասին	պահանջների սահմանում ՀՀ օրենսդրությամբ՝ ԵՄ պահանջներին համապատասխանեցման նպատակով «Անվտանգություն տեխնիկան շինարարությունում» շինարարական նորմերի մշակում			Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմին		
135.	2009/148/ԵՀ հրահանգ՝ աշխատավայրում արբեստի ներգործությանն առնչվող ռիսկերից աշխատողներին պաշտպանելու մասին	Արբեստի ներգործությանն առնչվող ռիսկերից պաշտպանելու նպատակով նորմատիվների սահմանում Առկա օրենսդրական դաշտի վերլուծություն: Անհրաժեշտության դեպքում փոփոխությունների կատարում կամ նոր իրավական ակտի մշակում	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի խկողմից	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ առողջապահության նախարարություն Քաղաքաշինության կոմիտե Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Աշխատավայրում արբեստի ներգործությանը ենթարկվելու հետ կապված աշխատողների պաշտպանվածության ամրապնդում և բարելավում

136.	2004/37/ԵՀ հրահանգ՝ աշխատավայրում քաղցկեղածին կամ մուտագեն նյութերի ազդեցությանը ենթարկվելու հետ կապված վտանգներից աշխատողներին պաշտպանելու մասին և Խորհրդի 92/58/ԵՏՀ, 92/85/ԵՏՀ, 94/33/ԵՀ, 98/24/ԵՀ հրահանգները և Եվրոպական խորհրդարանի և Խորհրդի 2004/37/ԵՀ հրահանգը փոփոխող՝ Եվրոպական խորհրդարանի և Խորհրդի 2014 թվականի փետրվարի 26-ի 2014/27/ԵՄ հրահանգ՝ դրանք «Նյութերի և խառնուրդների դասակարգման, պիտակավորման և փաթեթավորման մասին» թիվ 1272/2008 կանոնակարգին	Աշխատավայրում քաղցկեղածին կամ մուտագեն նյութերի ազդեցությանը ենթարկվելու հետ կապված վտանգներից աշխատողներին պաշտպանելու նպատակով պահանջների սահմանում ՀՀ օրենսդրությամբ Առկա օրենսդրական դաշտի վերլուծություն: Անհրաժեշտության դեպքում փոփոխությունների կատարում կամ նոր իրավական ակտի մշակում:	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ առողջապահության նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Աշխատավայրում քաղցկեղածին կամ մուտագեն նյութերի ազդեցությանը ենթարկվելու հետ կապված աշխատողների պաշտպանվածության ամրապնդում և բարելավում

	(ԵՀ) մոտարկելու նպատակով						
137.	2000/54/ԵՀ հրահանգ՝ աշխատավայրում կենսաբանական նյութերի հետ շփմանն առնչվող վտանգներից աշխատողներին պաշտպանելու մասին (յոթերորդ առանձին հրահանգ՝ 89/391/	Աշխատավայրում կենսաբանական նյութերի հետ շփմանն առնչվող վտանգներից աշխատողներին պաշտպանելու մասին օրենսդրությամբ Առկա օրենսդրական դաշտի վերլուծություն Անհրաժեշտության դեպքում փոփոխությունների կատարում կամ նոր իրավական ակտի մշակում	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ առողջապահության նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Աշխատավայրում կենսաբանական նյութերի հետ շփմանն առնչվող վտանգներից աշխատողների պաշտպանվածության ամրապնդում և բարելավում
138.	90/270/ԵՏՀ հրահանգ՝ Էկրանային արտապատկերման սարքավորումներով աշխատանքի՝ առողջության և անվտանգության նվազագույն պահանջների սահմանում ՀՀ օրենսդրությամբ Առկա օրենսդրական դաշտի վերլուծություն Անհրաժեշտության դեպքում փոփոխությունների կատարում կամ նոր իրավական ակտի մշակում	Էկրանային արտապատկերման սարքավորումներով աշխատանքի՝ առողջության և անվտանգության նվազագույն պահանջների սահմանում ՀՀ օրենսդրությամբ Առկա օրենսդրական դաշտի վերլուծություն Անհրաժեշտության դեպքում փոփոխությունների կատարում կամ նոր իրավական ակտի մշակում	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Առողջապահական և	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Էկրանային արտապատկերմամբ սարքավորումներով աշխատողների պաշտպանվածության ամրապնդում և բարելավում

					աշխատանքի տեսչական մարմին		
139.	Խորհրդի 1992 թվականի հունիսի 24-ի 92/58/ԵՏՀ հրահանգ՝ աշխատավայրում անվտանգության և կամ) առողջության վերաբերյալ ցուցանակների տեղադրման նվազագույն պահանջների սահմանում ՀՀ օրենսդրությամբ Առկա օրենսդրական դաշտի վերլուծություն Անհրաժեշտության դեպքում փոփոխությունների կատարում կամ նոր իրավական ակտի մշակում	Աշխատավայրում անվտանգության և/կամ առողջության վերաբերյալ ցուցանակների տեղադրման նվազագույն պահանջների սահմանում ՀՀ օրենսդրությամբ Առկա օրենսդրական դաշտի վերլուծություն Անհրաժեշտության դեպքում փոփոխությունների կատարում կամ նոր իրավական ակտի մշակում	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Առողջապահության նախարարություն Քաղաքաշինության կոմիտե ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգությ	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Ամրագրվել են աշխատավայրում աշխատողների անվտանգության և առողջության պահպանման համար համապատասխան ցուցանակների ապահովման նվազագույն չափորոշիչները

	փետրվարի 26-ի 2014/27/ԵՄ հրահանգ՝ դրանք «Նյութերի և խառնուրդների դասակարգման, պիտակավորման և փաթեթավորման մասին» թիվ 1272/2008 կանոնակարգին (ԵՀ) մոտարկելու նպատակով				ան տեսչական մարմին		
140.	Խորհրդի 1992 թվականի նոյեմբերի 3-ի 92/91/ԵՏՀ հրահանգ՝ հորատման միջոցով հանքարդյունահանող արդյունաբերությունում աշխատողների անվտանգության և առողջության պահպանման նորմատիվների սահմանում «Աշխատողների անվտանգության ապահովման և առողջության պահպանման կանոնները և նորմերը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում Կառավարության որոշում (տասնմեկերորդ առանձին հրահանգ՝ 89/391/ԵՏՀ հրահանգի 16(1) հոդվածի իմաստով)	Հորատման միջոցով հանքարդյունահանող արդյունաբերությունում աշխատողների անվտանգության և առողջության պահպանման նորմատիվների սահմանում «Աշխատողների անվտանգության ապահովման և առողջության պահպանման կանոնները և նորմերը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Հորատման միջոցով հանքարդյունահանող արդյունաբերությունում աշխատողների աշխատանքային միջավայրի, աշխատողների անվտանգության ապահովման և առողջության պահպանության բարելավման միջոցների ներդրում Արտադրական ռիսկերի կանխարգելման, աշխատանքի պաշտպանության ապահովման, ռիսկային գործոնների և դժբախտ դեպքերի և մասնագիտական հիվանդությունների կանխարգելման, աշխատողների իրազեկման, ուսուցման ընդհանուր սկզբունքների և ցուցումների սահմանում:

					Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ		
141.	Խորհրդի 1992 թվականի դեկտեմբերի 3-ի 92/104/ԵՏՀ հրահանգ՝ վերգետնյա և ստորգետնյա հանքարդյունահանման արդյունաբերությունների աշխատողների անվտանգության ու առողջության պաշտպանության նպատակով նորմատիվների սահմանում	Վերգետնյա և ստորգետնյա հանքարդյունահանման արդյունաբերությունների աշխատողների անվտանգության ու առողջության պաշտպանության նպատակով նորմատիվների սահմանում	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Վերգետնյա և ստորգետնյա հանքարդյունահանման արդյունաբերությունների աշխատողների աշխատանքային միջավայրի, անվտանգությունն ապահովված է և առողջության պահպանության բարելավման միջոցները ներդրված են Արտադրական ռիսկերի կանխարգելման, աշխատանքի պաշտպանության ապահովման, ռիսկային գործոնների և դժբախտ դեպքերի և մասնագիտական հիվանդությունների կանխարգելման, աշխատողների իրազեկման, ուսուցման ընդհանուր սկզբունքները և ցուցումները սահմանված են

					Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին		
					Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմին		
142.	Խորհրդի 1989 թվականի նոյեմբերի 30-ի 89/656/ԵՏՀ հրահանգ՝ աշխատավայրում աշխատողների կողմից անհատական պաշտպանության միջոցների օգտագործման համար առողջության և անվտանգության վերաբերյալ նվազագույն պահանջների մասին (երրորդ առանձին հրահանգ՝ Խորհրդի 89/391/ԵՏՀ հրահանգ՝ 16(1) հոդվածի իմաստով	Անհատական պաշտպանության միջոցներին, գործատուի կողմից այդ միջոցների տրամադրման և աշխատողների կողմից կիրառության վերաբերյալ նվազագույն պահանջների սահմանում «Աշխատողների անվտանգության ապահովման և առողջության պահպանման կանոնները և նորմերը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման ընդունում	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Աշխատանքային միջավայրի, աշխատողների անվտանգության ապահովման և առողջության պահպանության բարելավման միջոցները ներդրված են: Հաստատված են կանոններ աշխատավայրում անհատական պաշտպանության միջոցների օգտագործման համար: Արտադրական ռիսկերի կանխարգելման, աշխատանքի պաշտպանության ապահովման, ռիսկային գործոնների և դժբախտ դեպքերի և մասնագիտական հիվանդությունների կանխարգելման, աշխատողների իրազեկման, ուսուցման ընդհանուր սկզբունքները և ցուցումները սահմանված են:
143.	Խորհրդի 1998 թվականի ապրիլի 7-ի	Աշխատավայրում քիմիական նյութերի հետ շփման	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերու	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ	ՀՀ առողջապահության	«TAIEX»	Աշխատավայրում քիմիական նյութերի հետ շփման հետևանքով առաջացող ռիսկերից

98/24/ԵՀ հրահանգ՝ աշխատավայրում քիմիական նյութերի հետ շփման հետևանքով առաջացող ռիսկերից աշխատողների առողջության և անվտանգության պաշտպանության մասին (տասնչորսերորդ առանձին հրահանգ՝ 89/391/ԵՏՀ հրահանգի 16(1) հոդվածի իմաստով) և Խորհրդի 92/58/ԵՏՀ, 92/85/ԵՏՀ, 94/33/ԵՀ, 98/24/ԵՀ հրահանգները և Եվրոպական խորհրդարանի ու Խորհրդի 2004/37/ԵՀ հրահանգը փոփոխող՝ Եվրոպական խորհրդարանի և Խորհրդի 2014 թվականի փետրվարի 26-ի 2014/27/ԵՄ հրահանգ՝ դրանք «Նյութերի և	հետևանքով առաջացող ռիսկերից պաշտպանելու նպատակով պահանջների սահմանում ՀՀ օրենսդրությամբ Առկա օրենսդրական դաշտի վերլուծություն Անհրաժեշտության դեպքում փոփոխությունների կատարում կամ նոր իրավական ակտի մշակում	թյան խորհրդի կողմից	Գործընկերության խորհրդի կողմից	նախարարություն ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակը Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին	Տեխնիկական աջակցություն	աշխատողների պաշտպանվածությունն ամրապնդված և բարելավված է

	խառնուրդների դասակարգման, պիտակավորման և փաթեթավորման մասին» թիվ 1272/2008 կանոնակարգին (ԵՀ) մոտարկելու նպատակով						
144.	Եվրոպական խորհրդարանի և Խորհրդի 1999 թվականի դեկտեմբերի 16-ի 1999/92/ԵՀ հրահանգ՝ պայթյունավտանգ միջավայրից առաջացող պոտենցիալ վտանգի ենթարկվող աշխատողների անվտանգության ու առողջության պահպանության բարելավման նվազագույն պահանջների սահմանում Առկա օրենսդրական դաշտի վերլուծություն Անհրաժեշտության դեպքում փոփոխությունների կատարում կամ նոր իրավական ակտի մշակում:	Պայթյունավտանգ միջավայրից առաջացող պոտենցիալ վտանգի ենթարկվող աշխատողների անվտանգության ու առողջության պահպանության բարելավման նվազագույն պահանջների սահմանում Առկա օրենսդրական դաշտի վերլուծություն Անհրաժեշտության դեպքում փոփոխությունների կատարում կամ նոր իրավական ակտի մշակում:	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության թյան խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Պայթյունավտանգ միջավայրից առաջացող պոտենցիալ վտանգի ենթարկվող աշխատողների պաշտպանվածությունն ամրապնդված և բարելավված է:

					համակարգման գրասենյակ Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմին Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին		
145.	Եվրոպական խորհրդարանի և Խորհրդի 2002 թվականի հունիսի 25-ի 2002/44/ԵՀ հրահանգ՝ ֆիզիկական գործոններից (թրթռում) առաջացող ռիսկերին ենթարկվող աշխատողների առողջության ու անվտանգության նվազագույն պահանջների մասին (տասնվեցերորդ առանձին հրահանգ՝ 89/391/ԵՏՀ հրահանգի 16(1))	Ֆիզիկական գործոններից (թրթռում) առաջացող ռիսկերին ենթարկվող աշխատողների առողջության ու անվտանգության նվազագույն պահանջների սահմանում Առկա օրենսդրական դաշտի վերլուծություն Անհրաժեշտության դեպքում փոփոխությունների կատարում կամ նոր իրավական ակտի մշակում:	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Ֆիզիկական գործոններից (թրթռում) առաջացող ռիսկերին ենթարկվող աշխատողների պաշտպանվածությունը ամրապնդված և բարելավված է

	հողվածի իմաստով)						
146.	Եվրոպական խորհրդարանի և Խորհրդի 2003 թվականի փետրվարի 6-ի 2003/10/ԵՀ հրահանգ՝ Ֆիզիկական գործոններից (աղմուկից) առաջացող ոչսկերին ենթարկվող աշխատողների առողջության ու անվտանգության նվազագույն պահանջների մասին (տասնյոթերորդ առանձին հրահանգ՝ 89/391/ԵՏՀ հրահանգի 16(1) հողվածի իմաստով)	Աղմուկից առաջող ոչսկերին ենթարկվող աշխատողների առողջության ու անվտանգության նվազագույն պահանջների սահմանում Առկա օրենսդրական դաշտի վերլուծություն Անհրաժեշտության դեպքում փոփոխությունների կատարում կամ նոր իրավական ակտի մշակում	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերու թյան խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ- ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ առողջապահու թյան նախարարույ թյան ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարույ թյան Տեսչական մարմինների աշխատանքնե րի համակարգման գրասենյակ Առողջապահա կան և աշխատանքի տեսչական մարմին	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Աղմուկից առաջացող ոչսկերին ենթարկվող աշխատողների պաշտպանվածությունը ամրապնդված և բարելավված է
147.	Եվրոպական խորհրդարանի և Խորհրդի 2006 թվականի ապրիլի 5-ի 2006/25/ԵՀ հրահանգ՝ Ֆիզիկական գործոններից (արհեստական օպտիկական ճառագայթում) առաջացող	Արհեստական օպտիկական ճառագայթում առաջացող վտանգների ենթարկվող աշխատողների առողջության ու անվտանգության նվազագույն պահանջների սահմանում	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերու թյան խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ- ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ առողջապահու թյան նախարարույ թյան ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարույ թյան	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Արհեստական օպտիկական ճառագայթումից առաջացող վտանգներին ենթարկվող աշխատողների պաշտպանվածությունն ամրապնդված և բարելավված է

	վտանգներին ենթարկվող աշխատողների առողջության ու անվտանգության նվազագույն պահանջների մասին (19-րդ առանձին հրահանգ՝ 89/391/ԵՏՀ հրահանգի 16(1) հոդվածի իմաստով)	Առկա օրենսդրական դաշտի վերլուծություն Անհրաժեշտության դեպքում փոփոխությունների կատարում կամ նոր իրավական ակտի մշակում			Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին		
148.	Խորհրդի 1993 թվականի նոյեմբերի 23-ի 93/103/ԵՀ հրահանգ՝ ձկնորսական նավերի վրա իրականացվող աշխատանքների մասով աշխատողների անվտանգության և առողջության նվազագույն պահանջների սահմանում Առկա օրենսդրական դաշտի վերլուծություն Անհրաժեշտության դեպքում փոփոխությունների կատարում կամ նոր իրավական ակտի մշակում	Ձկնորսական նավերի վրա իրականացվող աշխատանքների մասով աշխատողների անվտանգության և առողջության նվազագույն պահանջների սահմանում Առկա օրենսդրական դաշտի վերլուծություն Անհրաժեշտության դեպքում փոփոխությունների կատարում կամ նոր իրավական ակտի մշակում	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Ձկնորսության ոլորտում աշխատանքային անվտանգության և առողջության պահպանման պայմաններն ապահովված են, ձկնորսական նավերի վրա աշխատանքային և կյանքի հատուկ ու առանձնապես դժվար պայմանների պատճառով ծովային ձկնորսությամբ զբաղվող աշխատողների շրջանում մահվան ելքով պատահարների թիվը նվազած է:

149.	Խորհրդի 1992 թվականի մարտի 31-ի 92/29/ԵՏՀ հրահանգ՝ Նավերի վրա բժշկական սպասարկումը բարելավելու նպատակով անվտանգության և առողջության նվազագույն պահանջների մասին	Նավերի վրա բժշկական սպասարկումը բարելավելու նպատակով պահանջների սահմանում Առկա օրենսդրական դաշտի վերլուծություն Անհրաժեշտության դեպքում փոփոխությունների կատարում կամ նոր իրավական ակտի մշակում	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Նավերի վրա բժշկական օգնության պահանջները սահմանված են Նավերի անձնակազմի անվտանգության և աշխատանքային պայմանները բարելավված են
150.	Խորհրդի 1990 թվականի մայիսի 29-ի 90/269/ԵՏՀ հրահանգ՝ աշխատողների համար մասնավորապես մեջքի վնասվածք ստանալու ռիսկի առկայության դեպքում ձեռքով բեռների տեղափոխման ժամանակ առողջության պահպանման և անվտանգության ապահովման նվազագույն պահանջների սահմանում	Աշխատողների համար մասնավորապես մեջքի վնասվածք ստանալու ռիսկի առկայության դեպքում ձեռքով բեռների տեղափոխման ժամանակ առողջության պահպանման և անվտանգության ապահովման նվազագույն պահանջների սահմանում Առկա օրենսդրական դաշտի վերլուծություն Անհրաժեշտության դեպքում փոփոխությունների կատարում կամ նոր իրավական ակտի մշակում:	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակը Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Աշխատավայրում աշխատողների համար մասնավորապես մեջքի վնասվածք ստանալու ռիսկի առկայության դեպքում ձեռքով բեռների տեղափոխման ժամանակ առողջության պահպանման և անվտանգության ապահովման նվազագույն պահանջների մասին իրազեկվածության մակարդակը բարձրացված է, պահանջները ամրապնդված և բարելավված են:

	հրահանգի 16(1) հոդվածի իմաստով)						
151.	Աշխատավայրում քիմիական, ֆիզիկական և կենսաբանական ազդակների ներգործության ռիսկից աշխատողների պաշտպանության ն վերաբերյալ՝ Խորհրդի 80/1107/ԵՏՀ հրահանգն իրականացնելու միջոցով ինդիկատիվ սահմանային թույլատրելի արժեքներ սահմանող՝ Հանձնաժողովի 1991 թվականի մայիսի 29-ի 91/322/ԵՏՀ հրահանգ	Քիմիական նյութերի թույլատրելի սահմանային ինդիկատիվ արժեքների սահմանում	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Աշխատավայրում քիմիական, ֆիզիկական և կենսաբանական ազդակների ներգործության ռիսկից աշխատողների պաշտպանություն

					Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին		
152.	Աշխատավայրում քիմիական ազդանյութերի հետ կապված ռիսկերից աշխատողների առողջության և անվտանգության պաշտպանության մասին Խորհրդի 98/24/ԵՀ հրահանգի իրականացման շրջանակներում աշխատավայրում ազդեցության ենթարկվելու թույլատրելի սահմանային ինդիկատիվ արժեքների առաջին ցանկը սահմանող՝ Հանձնաժողովի 2000 թվականի հունիսի 8-ի 2000/39/ԵՀ հրահանգ և Խորհրդի 98/24/ԵՀ հրահանգի իրականացման նպատակով աշխատավայրում ազդեցության ենթարկվելու	Քիմիական ազդանյութերի հետ կապված ռիսկերից աշխատողների պաշտպանության պահանջների սահմանում Թույլատրելի սահմանային ինդիկատիվ արժեքների սահմանում Առկա օրենսդրական դաշտի վերլուծություն Անհրաժեշտության դեպքում փոփոխությունների կատարում կամ նոր իրավական ակտի մշակում	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Աշխատավայրում քիմիական ազդանյութերի հետ կապված ռիսկերից աշխատողների պաշտպանվածության ամրապնդում և բարելավում

	թույլատրելի սահմանային ինդիկատիվ արժեքների երրորդ ցանկը սահմանող և Հանձնաժողովի 2000/39/ԵՀ հրահանգը փոփոխող՝ Հանձնաժողովի 2009 թվականի դեկտեմբերի 17-ի 2009/161/ԵՄ հրահանգ				համակարգման գրասենյակ Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին		
153.	Խորհրդի 98/24/ԵՀ հրահանգի իրականացման նպատակով աշխատավայրում ազդեցության ենթարկվելու թույլատրելի սահմանային ինդիկատիվ արժեքների երկրորդ ցանկը սահմանող և 91/322/ԵՏՀ ու 2000/39/ԵՀ հրահանգները փոփոխող՝ Հանձնաժողովի 2006 թվականի փետրվարի 7-ի 2006/15/ԵՀ հրահանգ	Աշխատավայրում քիմիական գործոններով պայմանավորված ռիսկերից պաշտպանելու նպատակով պահանջների սահմանում Թույլատրելի սահմանային ինդիկատիվ արժեքների սահմանում Առկա օրենսդրական դաշտի վերլուծություն Անհրաժեշտության դեպքում փոփոխությունների կատարում կամ նոր իրավական ակտի մշակում	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Աշխատավայրում ազդեցության ենթարկվելու թույլատրելի սահմանային ինդիկատիվ արժեքների երկրորդ ցանկի առկայություն աշխատողների պաշտպանվածության ամրապնդում և բարելավում

					Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ		
					Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին		
154.	ՀԱՀԱԵԱ-ի և ՀԾՄԵՖ-ի կողմից ընդունված՝ Հիվանդանոցներում և առողջապահության համակարգում սուր գործիքներից ստացված վնասվածքների կանխման նպատակով պահանջների սահմանում	Հիվանդանոցներում և առողջապահության համակարգում սուր գործիքներից ստացված վնասվածքների կանխման նպատակով պահանջների սահմանում	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ առողջապահության նախարարություն ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Հիվանդանոցներում և առողջապահության համակարգում սուր գործիքներից ստացված վնասվածքների կանխման վերաբերյալ աշխատողների պաշտպանվածության բարելավում
					Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին		
155.	2004/40/ԵՀ հրահանգն ուժը կորցրած ճանաչող՝ Եվրոպական	Աշխատավայրում էլեկտրամագնիսական դաշտերի հետ կապված ռիսկերից պաշտպանելու	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն3	Աշխատավայրում էլեկտրամագնիսական դաշտերի հետ կապված ռիսկերից աշխատողների պաշտպանվածության բարելավում

	խորհրդարանի և խորհրդի 2013 թվականի հունիսի 26-ի 2013/35/ԵՄ հրահանգ՝ ֆիզիկական գործունեից (էլեկտրամագնիսական դաշտերից) առաջացող ռիսկերին ենթարկվող աշխատողների առողջության ու անվտանգության նվազագույն պահանջների մասին (20-րդ առանձին հրահանգ՝ 89/391/ԵՏՀ հրահանգի 16(1) հոդվածի իմաստով)	Նպատակով նվազագույն պահանջների սահմանում Առկա օրենսդրական դաշտի վերլուծություն Անհրաժեշտության դեպքում փոփոխությունների կատարում կամ նոր իրավական ակտի մշակում	խորհրդի կողմից		ՀՀ ախտաանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակը Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին		
156.	Բեռնանավերի եվրոպական միության (ԲԵՄ-ի), Նավագույքապետերի եվրոպական կազմակերպության (ՆԵԿ-ի) և Տրանսպորտի ոլորտում աշխատողների եվրոպական ֆեդերացիայի	Ներքին ջրուղիներով փոխադրումների ոլորտում աշխատաժամանակի կազմակերպման պահանջների սահմանում	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Ներքին ջրուղիներով փոխադրումներ իրականացնող տրանսպորտի աշխատակիցների աշխատաժամանակի կարգավորում:

	(ՏԱԵՖ-ի) կողմից կնքված՝ ներքին ջրուղիներով փոխադրումների ոլորտում աշխատաժամանակի կազմակերպման որոշ հայեցակետերի վերաբերյալ Եվրոպական համաձայնագիրն իրականացնող՝ Խորհրդի 2014 թվականի դեկտեմբերի 19-ի 2014/112/ԵՄ հրահանգ (փոխատեղման ժամանակահատվածը՝ մինչև 2016 թվականի դեկտեմբերի 31-ը)				նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին		
157.	Եվրոպական խորհրդարանի և Խորհրդի 2008/94/ԵՀ, 2009/38/ԵՀ և 2002/14/ԵՀ հրահանգները և Խորհրդի 98/59/ԵՀ ու 2001/23/ԵՀ հրահանգները փոփոխող՝ Եվրոպական խորհրդարանի և Խորհրդի 2015 թվականի	Նավաստիների համար աշխատանքային պայմանների անվտանգության լրացուցիչ պահանջների սահմանում	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Նավաստիների համար աշխատանքային պայմանների և անվտանգության բարձրացում

	հոկտեմբերի 6-ի 2015/1794 հրահանգ (ԵՄ)՝ նավաստիների մասով (փոխատեղման ժամանակահատվածը՝ մինչև 2017 թվականի հոկտեմբերի 10-ը)				Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակը Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին		
158.	«Աշխատավայրում երիտասարդ աշխատողների պաշտպանության մասին» Խորհրդի 1994 թվականի հունիսի 22-ի 94/33/ԵՀ հրահանգ և Խորհրդի 92/58/ԵՏՀ, 92/85/ԵՏՀ, 94/33/ԵՀ, 98/24/ԵՀ հրահանգները և Եվրոպական խորհրդարանի 2004/37/ԵՀ հրահանգը փոփոխող Եվրոպական խորհրդարանի և Խորհրդի 2014 թվականի փետրվարի 26-ի 2014/27/ԵՄ հրահանգ՝ դրանք	Երեխաների, մասնավորապես՝ մինչև 15 տարեկան և մինչև 18 տարեկան անձանց խմբերի համար աշխատանքային պայմանների վերաբերյալ պահանջների սահմանում	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	Կսահմանվի ՀՀ-ԵՄ Գործընկերության խորհրդի կողմից	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ առողջապահության նախարարություն Տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին	«TAIEX» Տեխնիկական աջակցություն	Սահմանվել են երեխա, մասնավորապես մինչև 15 տարեկան և մինչև 18 տարեկան անձանց խմբերի աշխատողների աշխատանքի անվտանգության ապահովման և առողջության պահպանման նվազագույն չափորոշիչները, այդ թվում՝ պաշտպանելու ցանկացած աշխատանքից, որը կարող է վնասել նրանց անվտանգությանը, առողջությանը կամ ֆիզիկական, մտավոր, բարոյական կամ սոցիալական զարգացմանը կամ նրանց կրթությանը: Որոշակիացվել է «թեթև աշխատանք» հասկացությունը: Երեխաների, մասնավորապես մինչև 15 տարեկան և մինչև 18 տարեկան անձանց խմբերի համար ազգային օրենսդրությամբ սահմանվել են ԵՄ չափորոշիչներին համապատասխանող աշխատանքների արգելման և խիստ կարգավորման կանոնակարգեր:

«Նյութերի և խառնուրդների դասակարգման, պիտակավորման և փաթեթավորման մասին» թիվ 1272/2008 կանոնակարգին (ԵՀ) մոտարկելու նպատակով							

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
ՂԵԿԱՎԱՐ

Ա. ԹՈՐՈՍՅԱՆ